Milliyet
ÇOCUK
20 Ekim 1980 • Sayı: 42 • 20 Lira

BU SAYIDA GÜLMECE SAYFAMIZ

YENİ SERÜVENİYLE «UZAY ÇOCUKLARI»

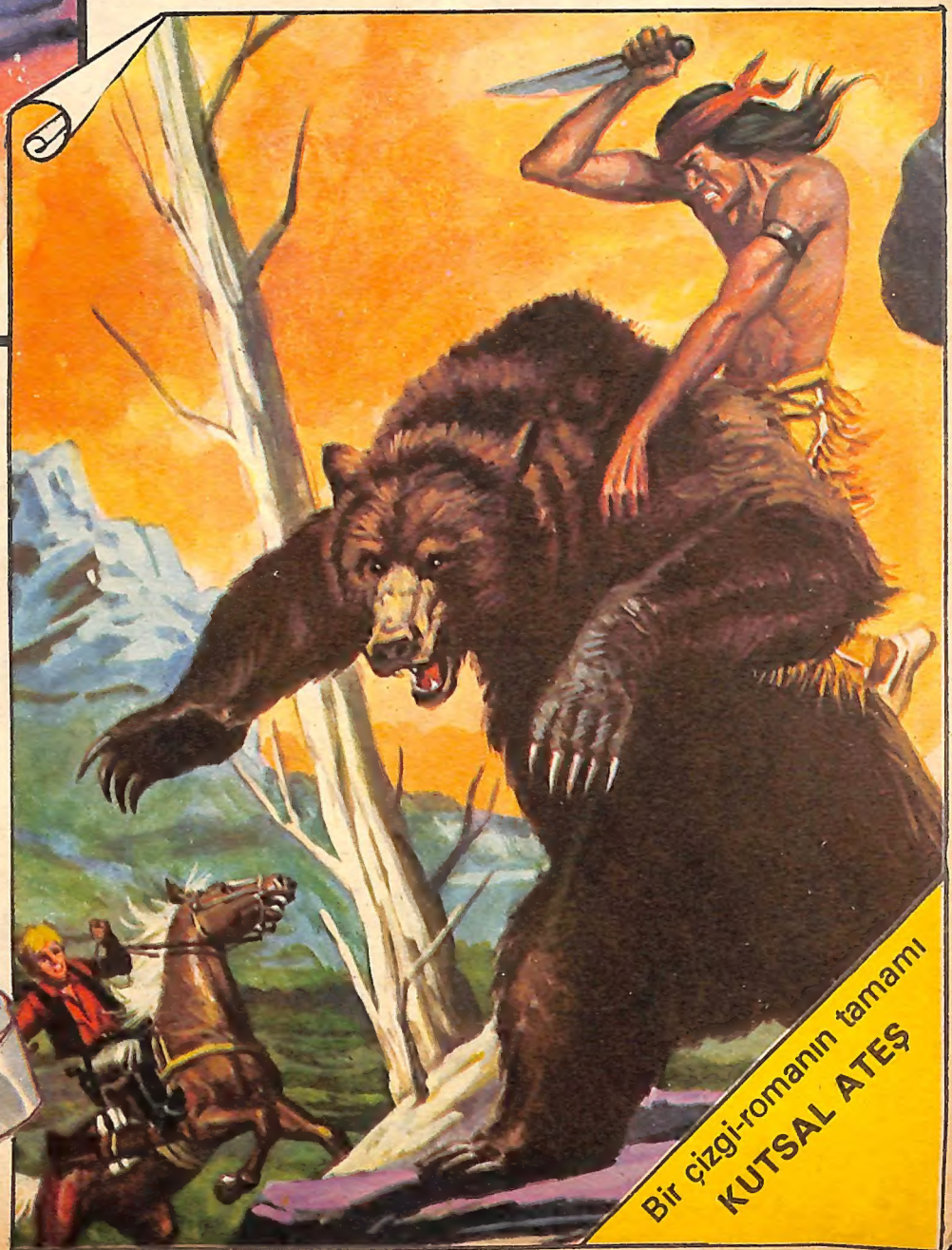

Bir çizgi-romanın tamamı
KUTSAL ATEŞ

TEMEL REİS

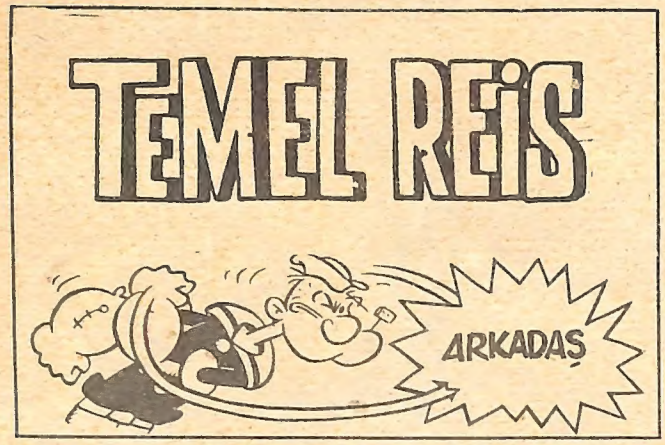

© King Features Syndicate, Inc., 1977. World rights reserved.

BİZDEN SİZE

SEVGİLİ okurlarımız, günler ne kadar çabuk geçiyor değil mi? Ama bizler bundan yakınmıyor, sizler için birbirinden güzel ve değişik şeyler hazırlamak için tüm gücümüzle çalışıyoruz. Sanırız yaptığımız yenilikleri hepiniz beğendiniz. Bunlarla ilgili görüşlerinizi ve dileklerinizi içeren mektuplarınızı bekliyoruz. Ayrıca hemen anımsatalım: Bu hafta, yeni bir sayfaya başlıyoruz. İki bölümden oluşan, "Gülmece Sayfası"nda sizlerden gelen fıkra ve karikatürler ve bizim sizler için derlediğimiz fıkra ve karikatürleri yayımlayacağız. Şimdiden ürünlerinizi, eleştiri ve dileklerinizi bekleriz.

BU haftaki öykümüz Hikmet Altınkaynak'tan: Çocuk Kalbi... Severek okuyacağınıza inandığımız bu öyküde, iyi yürekli bir dostun arkadaşına karşı kötü gününde gösterdiği, içten ve özverili dostluğu bulacaksınız.

MASAL Sayfamızda ise, Şükrü Bilgiç'in, bir ayı ailesinin yaşantısını anlatan, "Bencilliğin Bedeli" adlı bir masalı var. Masal, küçük, bencil bir ayının kötü sonunu anlatıyor.

TÜRK Kültürünü Aydınlatanlar adlı yeni dizimizde yeni bir Türk büyüğünü sizlere tanıtırken, insanların kendi toplumlarını tanıyabilmeleri için ön koşulun kendi kültürlerini bilmek olduğunu anımsatmak isteriz.

PEMBE Tavşan ve Çevre Gazetesi tüm güzelliği ile sürerken, Mırnav yeni bir eleştirisiyle sizleri selâmlıyor. Hepinize sağlıklı bir hafta, derslerinizde başarılar dileriz.

Milliyet
ÇOCUK

Pazartesi günleri yayımlanır
20 Ekim 1980
1980/Sayı 42/Sıra 386

Sahibi
Milliyet Gazetecilik A.Ş adına
AYDIN DOĞAN

Genel Yayın Yönetmeni
TÜMER ARGIN

Sorumlu Yazı İşleri Yönetmeni
MEHMET İLKORUR

Adres:
MİLLİYET GAZETESİ
Nuruosmaniye Cad. No: 65
Cağaloğlu-İstanbul

Abone ve satış için
Başvuru Adresi:
MİLLİYET GAZETESİ
Satış Servisi
Cağaloğlu-İstanbul

Abone Koşulları:
1 yıl: 1014 TL.
6 ay: 507 TL.
Uçakla
1 yıl: 1092 TL.
6 ay: 546 TL.

Yabancı ülkeler için ayrıca posta ücreti eklenir.
Dizgi
Milliyet Gazetesi
Baskı
Milliyet Ofset Tesisleri
Türkiye'de satış fiyatı:
20 TL.
Kıbrıs'ta satış fiyatı:
25 TL.

OKURUN SESİ

(Çocuklar, bundan böyle bize gönderdiğiniz mektuplarda, isim ve adreslerinizi açık bir biçimde yazarsanız, elimizden geldiğince sorularınızı yanıtlayacağımızı, ve kişisel sorunlarınıza da bir açıklık getirmeye çalışasağımızı sizlere bir kez daha duyururuz.)

Semra Bozkurt (Ankara): Uçurtma yarışması kompozisyon yarışmasına katıldım. Derece aldığım halde armağanım gelmedi. Bir yanıt verebilir misiniz?

Sevgili okurumuz, bazı arkadaşlarınızın ve sizin adresiniz olmaması nedeniyle armağanlarınızı gönderemedik. Yakında armağanlarınız sizlere ulaşacak. Duyururuz.

Suat Tekin (Diyarbakır) İnsanlığın Evrimi adlı ansiklopedi ekinizin bazı sayılarını elde edemedim. Acaba siz gönderebilir misiniz?

Ya Milliyet Satış Servisine başvurup eski sayılarımızı elde edeceksiniz ya da yayınlanmış bulunan "İnsanlığın Evrimi" ciltlerini alacaksınız.

Zafer Tokuş
Gönderdiğim öyküyü yayımlarsanız çok sevinirim.

Öykülerinizin konularını değişik ve işlenmemiş temalardan seçerseniz güzel ürünler verebilirsiniz. Yeni ürünlerinizi bekler sevgiler sunarız.

Eser Türkeser
Eskiden yayımladığınız "Uygarlığın Kilometre Taşları"nı yeniden yayımlar mısınız?

Yayımladığımız dizileri tekrarlayamıyoruz onları dilerseniz eski sayılarımız olarak tekrar okuyabilirsiniz.

Atilla Özişitemiz
Milliyet Çocuk Dergilerini biriktiriyor ve ciltletmek istiyorum, cilt kapaklarınız var mı?

Sevgili okurumuz, cilt kapaklarımız yok. Siz de diğer arkadaşlarınız gibi ya kendiniz ciltleyeceksiniz ya da dilediğiniz biçimde bir ciltçiye vereceksiniz.

UZAY ÇOCUKLARI

UZAY ROBENSONU

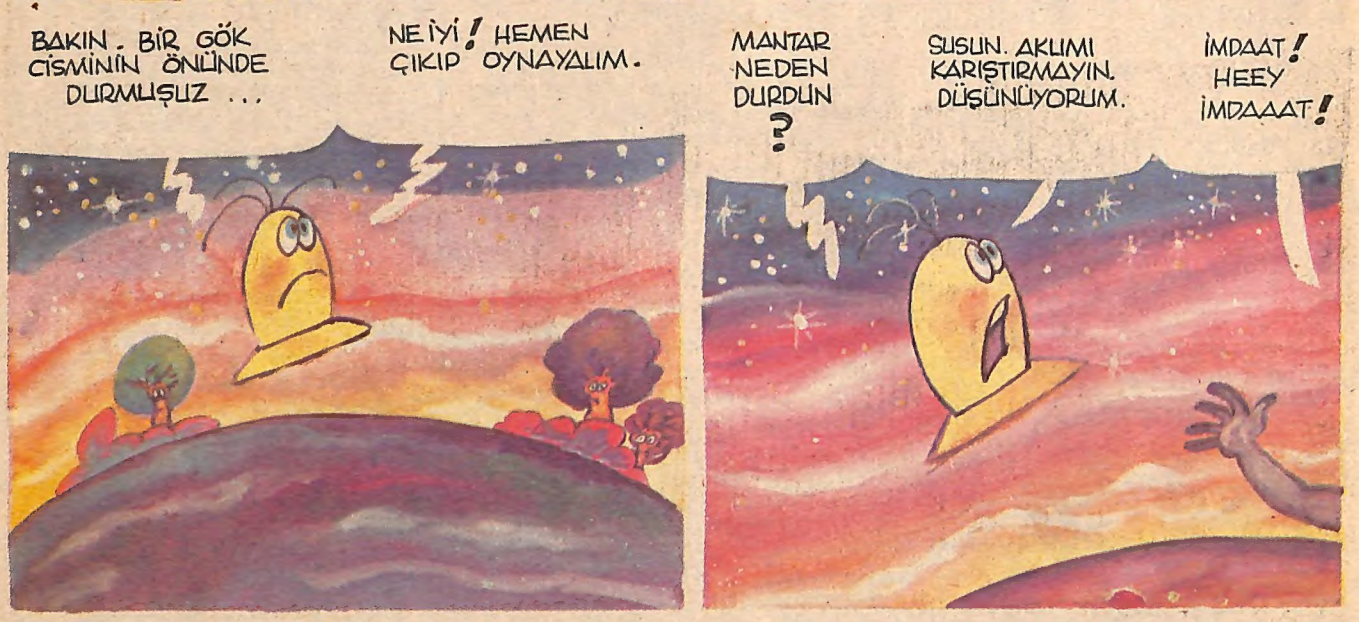

DURUN ÇOCUKLAR. DIŞARI ÇIKMANIZ SAKINCALI OLABİLİR.

BİR ŞEY OLMAZ. BİRAZ OYNAYACAĞIZ.

MANTAR NASIL OLSA İNECEK BU KÜÇÜK CİSME.

ÇIKMAYIN DEDİM SİZE, İÇERİ GİRİN.

HA, HA, HA... TENEKE GÜZELİ BİZİ TUTAMAZ.

HAH... TUTAMAZMIŞIM! YAKALADIM İŞTE!

YAŞŞA!.. UZAYIN EN GELİŞMİŞ MAKİNE KIZI...

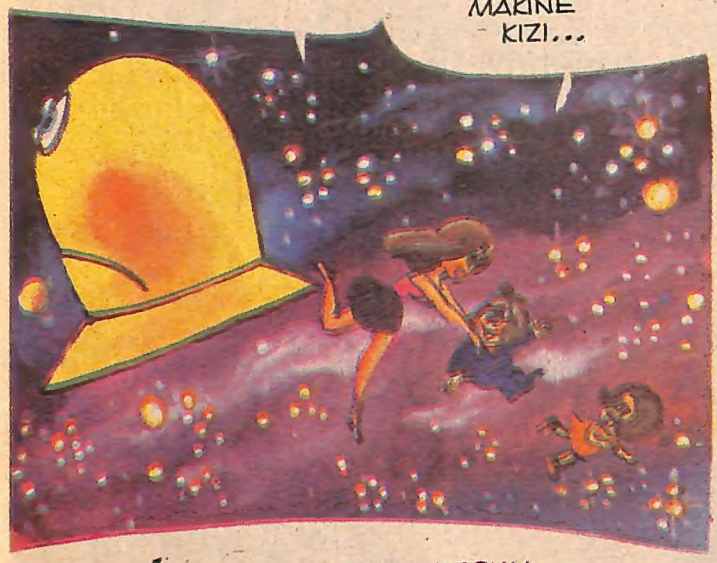

HAYDİ BAKALIM DOĞRU İÇERİ. AA! MANTAR YOK!

YOK YA, ÇOK HIZLI GİTTİĞİ İÇİN YOLA ÇIKAR ÇIKMAZ KAYBOLUYOR.

TÜH BE! AZ DAHA KURTULUYORDUM. UÇAN DAİRE BİR GÖRÜNDÜ, BİR YOK OLDU!

YOK MU OLDU?! BELKİ DE HİÇ UÇAN DAİRE FALAN GELMEDİ BURAYA. ARTIK BUNAMAYA BAŞLADIM. UYANIKKEN DÜŞ GÖRÜYORDUM. KİMBİLİR KAÇ YILDIR BURADAYIM. ZAMANI DA ŞAŞIRDIM ARTIK.

NE YAPACAĞIZ ŞİMDİ ABLA?

BİZE KIZDIN MI?

KIZSAM NE DEĞİŞECEK? DÜŞÜNCESİZLİK ETTİNİZ.

HAKLISIN ABLA. ÖZÜR DİLERİZ.

ÖZÜR DİLEMEK İYİ AMA KEŞKE YANLIŞLARI ÖZÜR DİLEYEREK DÜZELTEBİLSEYDİK.

BİZ MAKİNELERİ, SİZ İNSANLAR YAPIYORSUNUZ AMA BİZLER KADAR SAĞLIKLI DÜŞÜNEMİYORSUNUZ.

ABLACIĞIM, UZAYDA SENLE YAKIŞIKLIDAN DAHA AKILLI MAKİNE YOK.

HİÎ... ÖNCE GEZEGENİMİZİ, YİTİRDİK. ŞİMDİ DE UZAYDA BİLİNMEYEN BİR TAŞ PARÇASINDAYIZ.

AĞLAMA IŞIN. AĞLAMAKLA İŞLER DÜZELECEKSE BİZ DE KATILALIM SANA.

UYGAR HAKLI. ÖNCE NASIL BİR YERDE OLDUĞUMUZU ANLAMALIYIZ.

KÜÇÜCÜK BİR YER BURASI, SANKİ SONSUZDA MİNİK BİR ADADAYIZ.

EVET. BİR ASTEROİDDEYİZ BELKİ DE...

ÜÇÜMÜZDEN BAŞKA CANLI YOK BURADA.

OH... İYİ Kİ TEK BAŞIMA DEĞİLİM.

HEMEN KARAR VERMEYİN. ARAŞTIRMAMIZI BİTİRELİM ÖNCE.

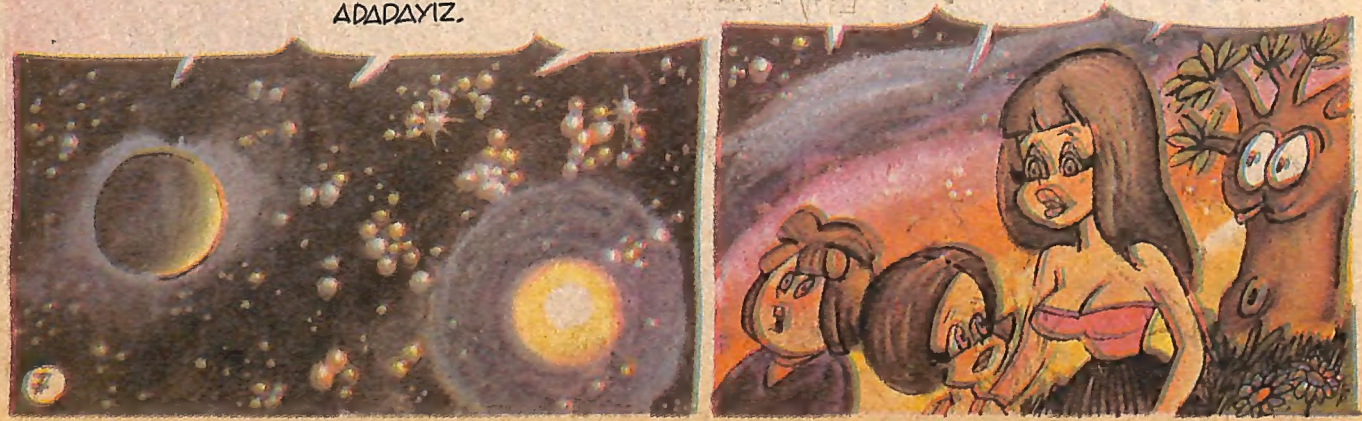

BAK, ÇİÇEKLERE BAK!..

BİTKİLER YAŞADIĞINA GÖRE BAŞKA CANLILAR DA OLABİLİR.

BU GÜZEL ÇİÇEĞİ SANA ARMAĞAN EDİYORUZ.

ÇOK İNCESİNİZ ÇOCUKLAR. BENİ DUYGULANDIRDINIZ.

AĞAÇLARA BAK IŞIN YEMİŞ DOLU...

NE GÜZEL GÖRÜNÜ_ YORLAR. HAYDİ YİYELİM.

DURUN BAKALIM, BİLMEDİĞİNİZ ŞEYLERİ YEME_ YİN. ZEHİRLİ OLABİLİR.

HELE BİR BAKAYIM NASIL ŞEYLER.

ABLAM MAKİNE KIZ OLDUĞU İÇİN ZEHİR_ LENMEZ.

HER ŞEYİN İYİSİNİ, KÖTÜ_ SÜNÜ ANLAR O...

MMMH! YİYEBİLİRSİ_ NİZ. HEM TATLI HEM DE YARAR_ LI...

YAŞA ABLA. SEN OLMASAN NE YAPARDIK?

BABAM BÜYÜK BİR BİLGİN, UZAYIN EN AKILLI ABLASINI AR_ MAĞAN ETTİ BİZE.

ŞU GÖLE BAKIN. NE KADAR GÜZEL.

HAYDİ, ORAYA GİDELİM...

DEVAMI HAFTAYA

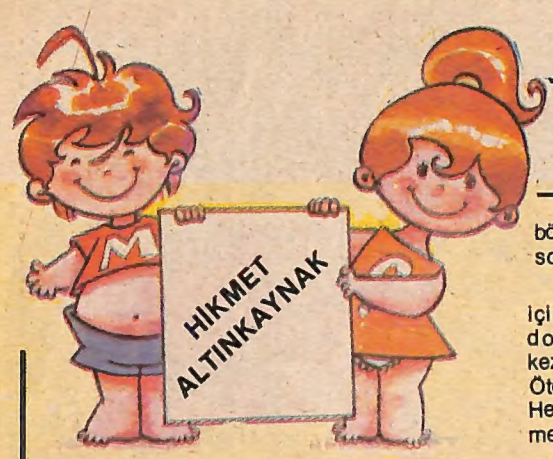

ÖYKÜ

ÇOCUK KALBİ

ORKİDE İlkokulu'nda bir heyecan yaşanıyordu.

Sınavdan çıkan her öğrenci soluğu bahçede alıyor., ilk gördüğüne de hemen soruyordu: Nasıl geçti?

Barış da öyle yaptı. Kafasında sınav soruları, kendisini birden arkadaşlarının arasında buluverdi. Tüm öğrenciler birbirleriyle soruların kolay ya da zorluğu üzerine tartışıyor, yanıtlayamadıklarını öğrenmeye çalışıyorlardı.

—Barış, sen bilirsin, dil nedir? Barış hemen yanıtını yapıştırıyordu:

-Dil; Duygu, düşünce ve dileklerimizi anlatmaya yarayan imlerin-daha çok ses imlerinin-hepsine birden verilen addır. Toplumsal uzlaşmalardan ve gereksinimlerden doğmuştur. Kısaca da düşünceleri anlatmaya yarayan imler dizgesidir. Dilsiz düşünce olmaz. Ayrıca bilim, sanat, teknik... Gelişmesini sağlar. Uygarlığın en önemli temelidir. Yeryüzünde 5800 dolayında dil konuşulmaktadır.

Bir başkası:

—Demokrasinin tanımı nasıldı? diyordu. Onu da anında karşılıyordu Barış:

—Halkın halk için, halk tarafından yönetilmesi.

Bir diğeri:

—Yurdumuzun en güney ucu neresidir?

Barış:

—Anamur burnu:

İşte bu sorular bir iki derken, tüm sınavın da tekrarı oluyor, herkese yararı dokunuyordu. Barış'ın bile takıldığı sorular vardı. Acaba diyordu böyle mi yoksa değil mi? Nice nice sorular.

Teneffüs zili çaldı. Bir kaç dakika içinde okul bahçesi öğrencilerle dolup taştı. Barış ve arkadaşları bu kez sınıflarının kapısına gittiler. Öteki sınıflar da kendi dersliklerine. Henüz sınavdan çıkmayanlar öğretmenleri Baki bey, ikide bir:

—Çocuklar, hadi siz de getirin bakalım kâğıtlarınızı. Yaptıysanız yaptınız. Vakit çoktan doldu, diyor, her defasında çocuklar da:

—Bitti öğretmenim. Bir sorumuz kaldı. Onu da yapalım, vereceğiz, diyorlardı.

Sonunda ders zili de çalınca Baki bey, yeni bir uyarıya gerek duymadan kâğıtları topladı ve dedi ki:

—Çocuklar ihtiyacınız varsa, hemen gidip gelme koşuluyla dışarıya çıkabilirsiniz!

İçerde kalan dört öğrenciden ikisi kendilerini dışarı atarken, kapıda bekleyen kırka yakını da sınıfa doluştu...

—Çocuklar sessiz olun biraz. Yerlerinize oturun. Defterlerinizi çıkarın. Soruları sildirmedim, defterlerinize yazın.

Bir cocuk:

-Öğretmenim sonuçlar ne zaman belli olur?

Baki bey:

- En kısa zamanda bildirilecek. Bildirilmeli ki kazanan arkadaşınız, bir an önce daha yoğun bir şekilde çalışmalarına başlasın.

- Peki öğretmenim.

- Yaşasın!

- Ah bir ben kazansam!...

- Ben o kadar çok istiyorum ki...

- Arkadaşlar hiç kimse heveslenmesin. Bu benim işim!

Orkide İlkokulu, Orkide İlkokulu olalı beri böylesine heyecan yaşamamıştı. Bu heyecan ana, babaları, öğretmenleri de sarıyor, sonuç gününe yaklaşıldıkça birtakım olasılıklar üzerinde duruluyordu. Hiç okula gelmeyen veliler okuldan ayrılmaz olmuşlardı. Bazılara telefon ediyor, hal hatır soruyor, yardım rica ediyordu.

Sonunda beklenen gün geldi. Okul bahçesinde yapılan "Ant içme töreni"nden sonra müdür, konuşma yerine çıktı. Uzun uzun, başarılı olmak için, kesinlikle çok çalışmak, çalışma yolunu bilmek gerektiğini anlattı. Bu arada Orkide İlkokulunu bitiren ünlülerden söz etti.

Tüm çocuklar, büyük bir sabırsızlık içindeydiler. Velilerden de gelenler vardı. Gerçi bu, yalnızca V. sınıfları ilgilendiriyordu, ama her çocuk spor takımı tutar gibi bir sınıfı, sınıflardan bir öğrenciyi tutmaya başlamıştı. Sınav amansız bir yarış kimliğine bürünmüştü.

- İlk sınavı kazananlar bir ay sonra ikinci bir sınava alınacaklar. Böylelikle asıl sonuç o zaman belli olacak. Bu nedenle bu sınav sonucu hem önemli, hem önemsiz... Her okuldan kazanan öğrenci Millî Eğitim Müdürlüğü'nün yapacağı ikinci bir sınava girecek. Okulumuzdan kazanan arkadaşınızı kutluyorum. Umuyor ve diliyorum ki, ikinci sınavı da kazanarak kendi ve okulumuz adını yüceltir. Ayrıca öğretmenine sizlerin yanında teşekkür ediyorum. Anne-babası da bu çocuğuyla ne kadar öğünse, azdır.

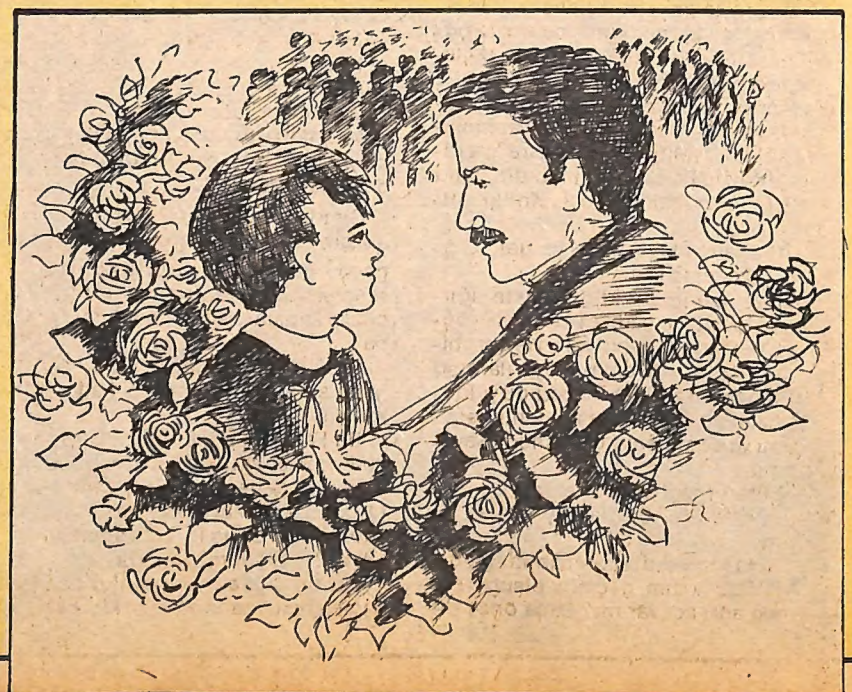

Müdür konuşmasını sürdürecekti belki. Fakat öğrencilerin haklı sabırsızlığı, velilerin yanıt bekleyen telâşı ile artık sözü uzatmanın gereksizliğini anladı.

- Evet, okulumuzu temsil edecek ve ilk sınavı kazanan öğrencimiz V/A sınıfından Barış Hasandağlı. Gerçekten okulumuzu her yönden temsil edebilecek bir arkadaşınız. Gel oğlum Barış.

Barış neye uğradığını şaşırdı. Sevincinden ne yapacağını bilemedi. Arkadaşları uyarmasaydı, sevinçten düşüp bayılabilirdi. Kendini toparlaması uzun sürmedi, müdürün yanına gitti. Müdür elini uzatıp kutladı. O da sevinerek öptü. Önce sınıfından, sonra tüm okuldan büyük bir alkış koptu. Öğretmeni Baki bey de heyecanını yenemeyip, koştu, kucaklayarak iki yanağından öptü.

Coşku ve alkış sürüyordu ki tören yerinin arka odasından bağırışmalar oldu. Alkışlar kesildi. Tüm dikkatler birden oraya çevrildi. Neredeyse öğrenciler birbirlerini ezeceklerdi. Sınıf aralarında bulunan öğretmenler durumu hemen denetim altına aldılar.

- Çekilin, açın orasını! Yaklaşmayın! Kimse sırasını bozmasın!

- Biri bir bardak su getirsin!.... Çabuk, acele...

- Hocam, bir bez yakalım, dumanından ayılır.

- Eter daha iyi. Eter yok mu, eter getirin.

- Yol açın, yol açın, doktor hanıma yol açın.

- Korkacak bir şey yok. Biri kucağına alıp, içeri götürsün hemen.

Bayan öğretmenlerden biri, apansız bir refleksle bayılan öğrenciyi kucakladığı gibi, birinci katta bulunan öğretmenler odasına götürdü. Kanepenin üzerine yatırdı. Çocukta bet beniz kalmamış, bembeyaz olmuştu. Önlüğünü çözüp, rahat solunum yapmasını sağladı. Velinin biri, habire getirilen bir bardak suyu tutuyordu. Onu kaptı. Yüzünü, alnını sildi. Koltuk altlarını ovdu.

- Çiğdem kızım, kendine gel. Çiğdem, Çiğdemciğim!

Doktor hanım yüz kiloya yakın ağırlığıyla, güçlükle hareketedebilen öğrenci velilerinden biriydi. Henüz birinci katın merdivenlerini yarılamıştı ki, Çiğdem'in ayıldığı haberi duyuldu.

- Kızım ne oldu? Hasta falan mısın?

Soruyu soran sınıf öğretmeni Sevgi hanımdı.

- Bilmiyorum öğretmenim. Birden heyecanlandım. Başka şey hatırlamıyorum.

- Yolu açın, doktor hanım geldi.

- N'oldu kızım geçmiş olsun. Bir yerinde ağrı acı var mı? Daha önce de oldu mu böyle bir şey?

- Yok efendim, iyiyim. İlk defa oluyor.

Doktor hanım Çiğdem'i bir güzel muayene etti. Nabzını saydı. Ateşini ölçtü. Gözbebeklerine baktı. Bir bardak su içirdi.

- Hiçbir şeyin yok Çiğdem. Hocanım, anlaşılan öğrenciniz çok heyecanlandı. Bu aşırı heyecanla bayıldı. Şimdi gayet iyi, korkulacak bir şey yok, dersine girebilir.

Çiğdem'in bayılması müdür, öğretmenler ve velilerce çeşitli yorumlarla açıklandı. Ama aslı, sınavı kendisinin kazanamamasına duyduğu tepkiydi. Çalışkan bir öğrenciydi ve bu sınav için çok çalışmıştı.

Barış'ın ayakları yere değmiyor, sevinçten uçuyordu. Babası ona hemen bir kol saati armağan etti.

- Bunu çoktan hak etmiştin çocuğum. Daima başarılı olmanı diliyorum. Bunu hem kendin, hem de bizler için yapmalısın. Güle güle tak.

O günden sonra Barış'ın kendine güveni daha da arttı. Çalışmalarındaki istekliliği ve kararlılığı önemli bir gelişme gösterdi.

Sınırlı zaman çabuk geçer. Hele bir ay gibi kısa bir süre ise, çok hızlı geçti. Barış, beş yüzü aşkın bir öğrenciyle birlikte sınava girdi. Dört gözle kapıda bekleyen anne babasına:

- Olağanüstü değil. Tüm soruları yanıtlamaya çalıştım, o kadar, diye karşılık verdi.

Bu kez sonuç için on beş gün ilerisini beklemek gerekiyordu. Orkide İlkokulu gene bir heyecana boğulmuştu. İlk sınava katılıp kazanamayanlar bile Barış'ın kazanmasını istiyorlardı, Çiğdem dışında...

Zavallı Çiğdem, kendini o denli başaracağına inandırmıştı ki, hâlâ yenikliğin üzücü havasından kurtulamamıştı. Üstelik bayılmasını izleyen 5-6 gün okula gelemeyecek kadar hastalanmıştı. Üstelik Barış'a da ateş püskürüyordu. Yalnız o da soranlara Barış'ın kazanmasını, okullarının adının Avrupa'ya taşınmasını istiyor görünüyordu. Ne var ki, oralara kendisinin gidemeyeceğini düşününce acı bir hüzün içini kaplıyordu. İçin için Barış'a lânetler yağdırıyordu.

Özel bir kuruluşça elli ilkokul öğrencisini, anne babasıyla on beş gün Avrupa'da gezdirmeyi amaçlayan bir yarışma, Orkide İlkokuluna büyük bir sevinç daha yaşattı. Kazananlar içinde Barış'da vardı. Bu nedenle Barış'ın okuldaki önemi o denli artmıştı ki, neredeyse bir heykelini dikeceklerdi!

Aynı sevinç rüzgârı evlerinde de esiyordu Barışların. Bu başarısının da annesi bir bisikletle ödüllendirdi. Okulundan da bir ansiklopedi armağan edildi.

Böylesine sevinç doluyken günler Barış'ın yüreğinde küçük bir burukluk gittikçe büyüyordu. Duyduğuna göre, Çiğdem, Avrupa gezisini kazanamadığı için ilk sonuçtaki gibi, yatağa düşmüştü. Barış kendisini görmek istedi. Sınıfından iki arkadaşıyla, bir şişe kolonya alıp, geçmiş olsuna gitti.

Çiğdem, Barış ve arkadaşlarını görünce son derece utandı, bir o kadar da sevindi. Annesi babası da bu küçük çocuğun ince jestine hayran kaldılar. Çiğdem kıskanmayı bırakıp, iyileşerek derslerine daha çok çalışmaya başladı.

Barış, başarısının keyfini yaşıyordu. Gemilerinin demir attığı her limandan öğretmenlerine, yakın akraba ve arkadaşlarına selâm, sevgi, saygı, özlem dolu kart postalıyordu: İçlerinde Çiğdem de vardı....

ŞÜKRÜ BİLGİÇ'TEN

BENCİLLİĞİN BEDELİ

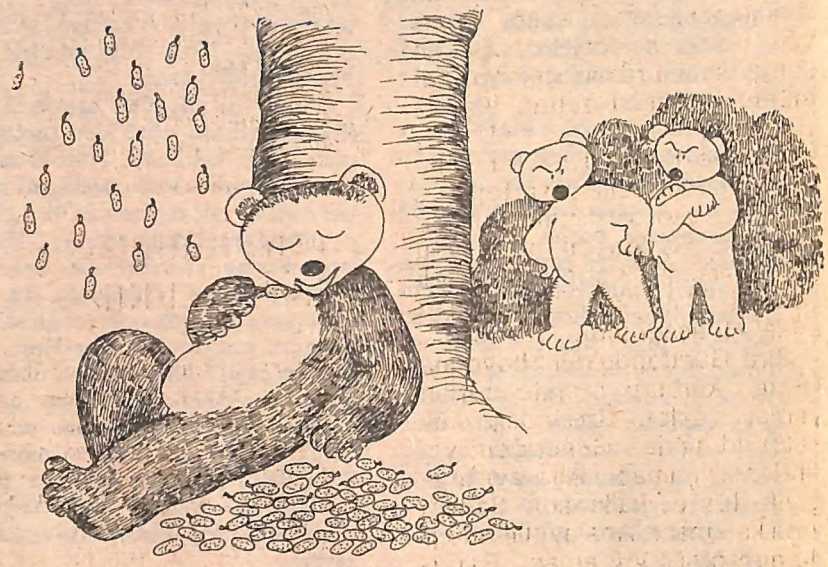

ANA ayı, adları Kartopu, Nurtopu ve Gündoğdu olan yavrularını çok seviyordu. Topladıkları yiyecekleri yemiyor, onlara yediriyordu. Onların zararlı olmayan yaramazca oyunlarına göz yumuyor, elinden geldiğince onların yanından ayrılmayıp, yabani hayvanlara karşı koruyordu.

Yavrulardan Kartopu yumuşak başlı sessiz bir yavruydu. Kötülüklere karşı koyamazdı. Nurtopu'ysa daha atılgan, daha yürekliydi. İşi gücü öteki hayvan yavrularıyla kavga edip, yüzünü gözünü yaralatmaktı. Gündoğdu'ya gelince; yavruların en küçüğüydü. Nazlıydı. Öteki yavruların yanında ayrıcalıydı. Yiyeceklerin çoğunu kendisi yiyordu. Kimi zaman kardeşlerinin aç kalmasına bile neden oluyordu. Kardeşleri buna karşı çıktığında kendisinin küçük olduğunu söylüyordu. Ana da küçük yavrunun eşitliği bozduğuna içerleniyor ama bir şey demiyordu küçük olduğu için.

Nurtopu bu duruma sürekli olarak karşı çıkıyordu. Bağırıp çağırıyordu. Eşit olduklarını, yiyecekleri gerektiğini savunuyordu. Kartopu'na da bu haksızlığa karşı çıkmadığı için kızıyordu. Birlikte bu haksızlığa karşı çıkmaları gerektiğini söyleyip duruyordu. Öyle ya, kardeşleri yarı aç yarı tok yaşarken kendisinin bolluk içinde yaşaması pek de doğru bir şey değildi. Eşitlik sağlanmalıydı. Ancak Gündoğdu'yu ötekilerden çok seven ana ayı, bu bağırmalar, böğürmeler karşısında kayıtsız kalıp, göz yumuyordu. Gündoğdu da anasının bulduğu şeyleri hemen yutuyordu.

Günler, Gündoğdu'nun karnını doyurduğu, Kartopu'yla, Nurtopu'nun güçlükle yaşadığı bir düzende sürüp gidiyordu. Kavgaları eksilmiyordu. Çünkü giderek büyüyorlardı. Artık kendi başlarına buyruk olmanın zamanı geliyordu. Bu kışı atlattılar mı durumu kurtaracaklardı. Yiyecek bulunmuyordu. Tüm aile zayıflamıştı. Arada bir bulduklarını yiyeceği de Gündoğdu ağzına atıyordu.

Bahar geldi ama düzensizlik sürüp gidiyordu. Yiyecek azıcık bollaşmıştı ya Gündoğdu'nun oburluğundan kimseye sıra gelmiyordu. Bir gün Nurtopu inlerinin azıcık ötekisinde bir pınarın başındaki dutların iyice olgunlaştığını haber verdi. Bu haber tümünü sevindirdi. Uzun süreden beri yiyecek bir şey bulamıyorlardı. Önde ana ayı, arkada yavru ayıcıklar kendilerine özgü koşmalarıyla pınarın yanındaki dut ağacına vardılar. Olgunlaşan ak, iri dutlar çok sevindirdi onları. Çevrede cıvıldayan kuşlardan başka kendilerini rahatsız edecek canlı yoktu. Yavru ayılar hemencecik baharın yeşil çimenleri üzerine uzandılar. Ana ayı çevrelerine bakmalarını öğütleyerek dut ağacına çıktı. Dutları iyice silkeleyip birlikte yiyeceklerdi. Uzun süreden beri karınları doymadığı için sevinçlerine diyecek yoktu. Ana ayı silkelemeye başlayınca olgun dutlar patır patır dökülmeye başladı. Dökülmesiyle Gündoğdu'nun onları toplayıp yemesi bir oldu. Nurtopu'yla Kartopu daha öncelerin verdiği alışkanlıkla yine ses etmediler. Ana ayı başka bir dala geçti, dutları silkeledi. Gündoğdu yine atıldı. Öfkelenen Nurtopu, yerinden kalkarak kardeşine bağırdı:

"Anamız tümünü silkeleyip, aşağı inmeyene dek bir dut yemeyeceksin. Çünkü bu dutlarda anamızla birlikte tümümüzün hakkı var. Yersen karışmam!"

Ana da Nurtopu'na hak verdi. Çünkü Nurtopu uzun süreden beri yiyecek bir şey bulamamıştı. Üstelik bu olgun dutları o göstermişti.

"Evet Gündoğdu; Nurtopu haklı! Birlikte yememiz gerekir. Çünkü tümümüz birlikte yaşıyoruz" diye bağırdı ana ayı. Bu söz Nurtopu'nun öfkesini dindirdi azıcık. Ama bu kez haksızlığa karşı çıkmayan Kartopu'na öfkelendi.

"Haksızlığa karşı çıkmayan haksızdan yanadır" diye bağırdı.

Bu arada ana ayı başka bir

GÜLMECE SAYFASI

BİZİM SAYFAMIZ

MARK TWAIN'DEN FIKRALAR

Mark Twain, çok önemli bir Amerikan güldürü ustasıdır. Yaşamı çok karışık ve serüvenli geçmiştir. Öyleki, Missisipi'deki yandan çarklı gemilerde kaptanlık dahi yapmıştır. Onun eserlerini okumamış olanlar sanırız Red Kit'in Missisipi Serüvenlerinden, bu koca bıyıklı sinirli kaptanı anımsayacaklardır. Eserleriyle ünlü kaptanın sizler için derlediğimiz ünlü fıkralarını sunuyoruz.

AYAKTA

Mark Twain, konferanslar vererek Amerika'yı dolaşıyordu. Yeni gittiği bir kentte, konferansından önce bir berbere girdi. Traş olurken berber,

— Galiba buralı değilsiniz, dedi.

— Evet, bu akşam geldim.

— Şansınız varmış, bu gece Mark Twain'in konferansı var. Herhalde gidersiniz değil mi?

— Elbette... Hiç gitmez olur muyum!...

— Yazık, bütün yerler satıldı.

Ayakta dinlemek zorunda kalacaksınız...

Mark Twain,

— Yahu, dedi, ne zaman bu herif konferans verse, ben hep ayakta kalırım...

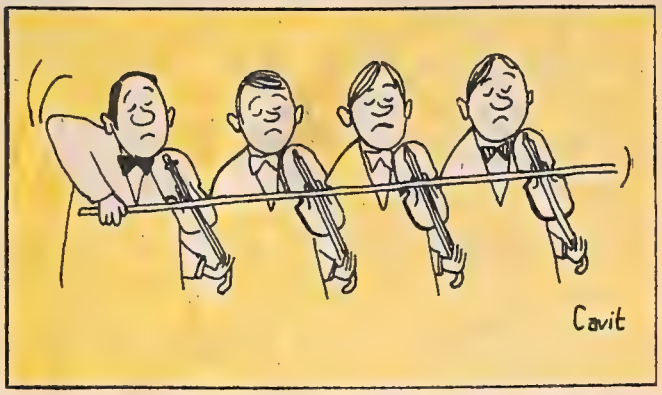

KAPRİSLİ KEMANCI

DOĞUM İLÂNI

Mark Twain bir gazetenin müdürüyken, okurlardan biri gelip yakınmış:

— Bugünkü sayınızdaki bir haberde benim öldüğüm yazılı. Rica ederim, yalanlayınız.

Mark Twain, kendini yalanlamanın bir gazete için hoş olmayacağını açıkladıktan sonra, adamı boş çevirmemek için adını, soyadını almış, ertesi günü gazetenin doğum sütununda bunu yayınlamış.

ÖRÜMCEK

Mark Twain Missouri'de bir gaete çıkarmaktaydı. Okurlarından biri gazetenin içinde bir örümcek bulmuş, bunun uğur mu, uğursuzluk mu olduğunu mektupla Mark Twain'den sormuştu. Mark Twain, gazetede ona şu cevabı verdi:

"Ne uğur, ne de uğursuzluktur. O örümcek, gazetenin içine, gazetede hangi tüccarların ilânları olduğunu görmek için girmiştir. Böylece reklam yapmayan tüccarlardan birinin mağazasına gidecek, kapısına ağını örerek, huzur içinde bir ömür sürecektir."

SİZİN SAYFANIZ

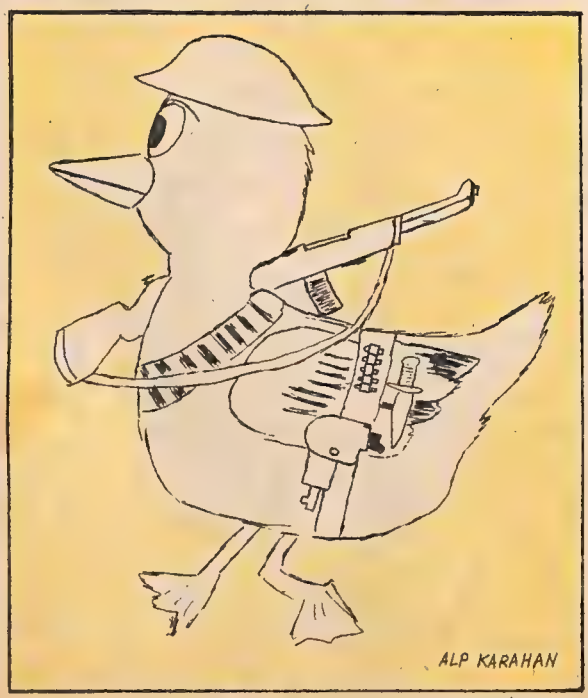

BU NEDİR? Yanıt: Kazakser

AKILLI ÇOCUK

Öğretmen öğrencisine sordu:

— Su kaç derecede kaynar?

— Doksan derecede...

Bu söz üzerine arka sıralardan Mustafa ayağa kalkarak bağırdı.

— Doğru değil öğretmenim, doksan derecede kaynayan dik açıdır.

MEHMET YAŞAR
(Edremit)

MANAV AMCA

Mehmet'i çok seven Manav, bir avuç kiraz almasına müsaade etmişti. Mehmet,

— Yok teşekkür ederim dedi

— Niye? Kiraz sevmez misin yoksa?

— Hayır, severim.

— Öyleyse neden almıyorsun? dedi

— Siz verin diye bekliyorum. Sizin elin daha büyük çünkü, yanıtını verdi Mehmet.

BÜLENT KARAMAN

HALİT KIVANÇ SİZLERLE

HULA-HUP SALGINI

SİZLER bilmezsiniz. Duymamışsınızdır bile.. Ama babalarınıza, annelerinize, öteki büyüklerinize sorarsanız, anımsarlar. Sözünü edeceğim olay, şöyle böyle yirmi yıl öncesine dayanıyor. Bir salgındı bu..

Bundan yirmi yıl kadar önce Amerika'dan tüm dünyaya yayılan bir moda, öyle çabuk her yanı sarmıştı ki.. Aslında hepimizin bildiği bir çemberden başka şey değildi. Büyükçe hafif bir çember.. Tahtadan yahut plastikten yapılıyordu. Bu çemberi alıyordunuz, başınızdan geçirip belinizin hizasına getiriyordunuz. Sonra da belinizi oynatarak döndürüyordunuz. Bu işi dakikalarca yapanlar çoktu. Hatta saatlerce çevirip rekor kıranlar da çıkıyordu. O zamanın gazetelerinde, magazin sayfalarında fotoğraflarıyla ilginç rekorlar görülüyor, okunuyordu.

Adına "Hula-Hup" deniyordu bu oyunun. .Daha doğrusu bu salgının.. Havai adalarında yapılan bir geleneksel danstan esinlendiği söylenmişti. Havai adalarındaki genç kızların özellikle bu "Hula-Hup" dansına pek düşkün olduğu, vücutlarının bu dans sayesinde pek muntazam görünüş aldığı öne sürülüyordu. Bunu duyan Amerikalılar, Avrupalılar daha da büyük heyecanla çembere sarılıyorlardı. Öyle ya, Havai kızları gibi incecik, güzel vücutlu olmanın yolu bu kadar kolaysa... Bazen öylesine garip görüntülere rastlanıyordu ki.. Bakıyordunuz, bir bahçede, bir parkta irili ufaklı insanlar, bellerinde çemberler döndürüyor da döndürüyorlar.. Baba, ana, çocuk, ailece Hula-Hup çeviriyorlar...

Giderek Hula-Hup'un ustaları çıktı. Bir çemberle yetinmez oldular. İki, hatta, üç dört çemberi çevirenlere rastlıyorduk. Birini belinde çevirirken, ötekini, bacağında, bir başkasını eliyle başının üstünde döndürenler az değildi. Belinde iki çemberi, hem de aksi yönde çevirenler de vardı. Hiç unutmam. Yakın dostlarımdan birinin küçük kızı, altı yedi yaşlarındaydı. Üç çemberi aynı anda ne ustalıkla çevirirdi, anlatamam. Bir yandan da radyoda yahut pikapta çalan müziğin ritmine uyduruyordu bu çember çevirişini.. Evet, Hula-Hup müzikle de birleşiyordu bazen...

Sonra tıp adamları arasında bu eğlence salgını yüzünden tartışma çıktı. Bazı hekimler, Hula-Hup'un sanıldığı gibi vücut güzelliğini sağlamadığını, hiç de masum bir eğlence olmadığını iddia ediyor, "**Hula-Hup aksine vücudumuza, sağlığımıza zararlıdır**" diyorlardı. Bu şekilde konuşan doktorlar, bağırsaklarımızda, midemizde Hula-Hup yüzünden çeşitli hastalıkların olabileceğini söylüyorlardı. Onlara göre, babalar, analar çocuklarını bu çok tehlikeli oyundan uzak tutmalıydı. Bu iddiayı savunan hekimler bazı çevreleri etkilediler. Hula-Hup'un yasaklanacağı sözleri dolaşmaya başladı.

Fakat karşı tarafta bazı hekimler tamamen aksi görüşteydi. Onlara sorarsanız, Hula-Hup'un hiçbir ziyanı yoktu. Olamazdı da. Vücuda yararlı bir oyundu Hula-Hup.. En azından zararlı değildi. Fazla kilolarını atmak isteyenler için güzel bir cimnastikti. Şişmanlığın tehlikeleri bilindiğine göre, Hula-Hup'un hatta yararlı olduğu sonucuna varılabilirdi..

Tartışmalar uzun süre devam etti. "Tehlikeli" diyen doktora inananlar, çemberlerini rafa kaldırdı. "Hiç tehlikesi yok" diyenlere inananlar, evirmeyi sürdürdü. Ama bir zamana kadar.. Sonra ne oldu, neden oldu, nasıl oldu, kimse anlamadı. Bir baktık ki, Hula-Hup tarihe karışıvermiş. Gerçek neden açıktı: İnsanoğlu, en sevdiği şeyden de bıkardı. Ve işte Hula-Hup'tan da bıkmıştı.

Son zamanlarda yurt dışından gelen haberler, Hula-Hup modasının yeniden başladığını, hem bu kez modaya Amerika'nın değil, Avrupa'nın öncülük ettiğini bildiriyor. Bir yandan eğlendiren, öte yandan zayıflatma, vücudu güzelleştirme yolu olarak ilgi çeken Hula-Hup, bir bakarsınız, yirmi yıl önceki gibi dünyayı sarıverir.

Galiba yeni eğlenceler bulamayan insanlar, zaman zaman eski defterleri karıştırıyor ve o eski defterlerde bazen sahiden eğlenceli şeyler buluyorlar. Hula-Hup da bunlardan biri işte.. Bakalım, bekleyelim. Yeniden, sevilecek, yayılacak, hepimizi saracak mı? Yoksa şöyle saman alevi gibi yanmasıyla sönmesi bir mi olacak?

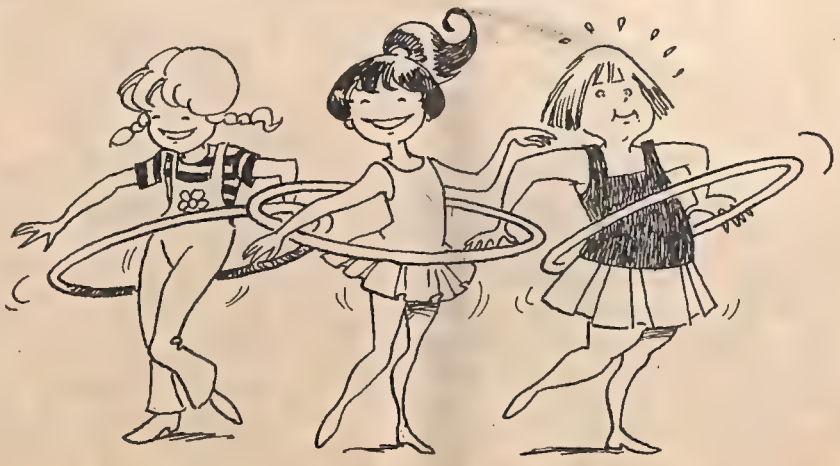

BENCİLLİĞİN BEDELİ

ANA ayı, adları Kartopu, Nurtopu ve Gündoğdu olan yavrularını çok seviyordu. Topladıkları yiyecekleri yemiyor, onlara yediriyordu. Onların zararlı olmayan yaramazca oyunlarına göz yumuyor, elinden geldiğince onların yanından ayrılmayıp, yabani hayvanlara karşı koruyordu.

Yavrulardan Kartopu yumuşak başlı sessiz bir yavruydu. Kötülüklere karşı koyamazdı. Nurtopu'ysa daha atılgan, daha yürekliydi. İşi gücü öteki hayvan yavrularıyla kavga edip, yüzünü gözünü yaralatmaktı. Gündoğdu'ya gelince; yavruların en küçüğüydü. Nazlıydı. Öteki yavruların yanında ayrıcaklıydı. Yiyeceklerin çoğunu kendisi yiyordu. Kimi zaman kardeşlerinin aç kalmasına bile neden oluyordu. Kardeşleri buna karşı çıktığında kendisinin küçük olduğunu söylüyordu. Ana da küçük yavrunun eşitliği bozduğuna içerleniyor ama bir şey demiyordu küçük olduğu için.

Nurtopu bu duruma sürekli olarak karşı çıkıyordu. Bağırıp çağırıyordu. Eşit olduklarını, yiyecekleri gerektiğini savunuyordu. Kartopu'na da bu haksızlığa karşı çıkmadığı için kızıyordu. Birlikte bu haksızlığa karşı çıkmaları gerektiğini söyleyip duruyordu. Öyle ya, kardeşleri yarı aç yarı tok yaşarken kendisinin bolluk içinde yaşaması pek de doğru bir şey değildi. Eşitlik sağlanmalıydı. Ancak Gündoğdu'yu ötekilerden çok seven ana ayı, bu bağırmalar, böğürmeler karşısında kayıtsız kalıp, göz yumuyordu. Gündoğdu da anasının bulduğu şeyleri hemen yutuyordu.

Günler, Gündoğdu'nun karnını doyurduğu, Kartopu'yla, Nurtopu'nun güçlükle yaşadığı bir düzende sürüp gidiyordu. Kavgaları eksilmiyordu. Çünkü giderek büyüyorlardı. Artık kendi başlarına buyruk olmanın zamanı geliyordu. Bu kışı atlattılar mı durumu kurtaracaklardı. Yiyecek bulunmuyordu. Tüm aile zayıflamıştı. Arada bir bulduklarını yiyeceği de Gündoğdu ağzına atıyordu.

Bahar geldi ama düzensizlik sürüp gidiyordu. Yiyecek azıcık bollaşmıştı ya Gündoğdu'nun oburluğundan kimseye sıra gelmiyordu. Bir gün Nurtopu inlerinin azıcık ötekisinde bir pınarın başındaki dutların iyice olgunlaştığını haber verdi. Bu haber tümünü sevindirdi. Uzun süreden beri yiyecek bir şey bulamıyorlardı. Önde ana ayı, arkada yavru ayıcıklar kendilerine özgü koşmalarıyla pınarın yanındaki dut ağacına vardılar. Olgunlaşan ak, iri dutlar çok sevindirdi onları. Çevrede cıvıldayan kuşlardan başka kendilerini rahatsız edecek canlı yoktu. Yavru ayılar hemencecik baharın yeşil çimenleri üzerine uzandılar. Ana ayı çevrelerine bakmalarını öğütleyerek dut ağacına çıktı. Dutları iyice silkeleyip birlikte yiyeceklerdi. Uzun süreden beri karınları doymadığı için sevinçlerine diyecek yoktu. Ana ayı silkelemeye başlayınca olgun dutlar patır patır dökülmeye başladı. Dökülmesiyle Gündoğdu'nun onları toplayıp yemesi bir oldu. Nurtopu'yla Kartopu daha öncelerin verdiği alışkanlıkla yine ses etmediler. Ana ayı başka bir dala geçti, dutları silkeledi. Gündoğdu yine atıldı. Öfkelenen Nurtopu, yerinden kalkarak kardeşine bağırdı:

"Anamız tümünü silkeleyip, aşağı inmeyene dek bir dut yemeyeceksin. Çünkü bu dutlarda anamızla birlikte tümümüzün hakkı var. Yersen karışmam!"

Ana da Nurtopu'na hak verdi. Çünkü Nurtopu uzun süreden beri yiyecek bir şey bulamamıştı. Üstelik bu olgun dutları, o göstermişti.

"Evet Gündoğdu; Nurtopu haklı! Birlikte yememiz gerekir. Çünkü tümümüz birlikte yaşıyoruz" diye bağırdı ana ayı. Bu söz Nurtopu'nun öfkesini dindirdi azıcık. Ama bu kez haksızlığa karşı çıkmayan Kartopu'na öfkelendi.

"Haksızlığa karşı çıkmayan haksızdan yanadır" diye bağırdı.

Bu arada ana ayı başka bir

dala tırmanmıştı. O dalı da salladı. Gündoğdu, olana bitene aldırmadan, yeniden dadandı dökülen dutlara. Nurtopu artık dayanamadı. Gündoğdu'yu tutup yere yatırdı. Dut ağacının uzayıp giden kökü gözüne ilişti. Gündoğdu'nun boynunu bu kökün altına verdi. Boynu kökün altında kalan Gündoğdu çırpınıp dururken, Nurtopu da öfkesini belirtti:

"Kardeşimiz olmana karşın bu cezayı hak ettin. Anamız tüm dutları silkeleyip aşağı inene dek orada kalacaksın. Ondan sonra seni oradan çıkarıp, tümümüz dökülen dutları birlikte yiyeceğiz."

Ana ve Kartopu da bu haklı davranışa katıldılar. Kartopu ve Nurtopu yeniden çimenlere uzandılar. Gündoğdu da boynu kökün arasına kıstırılmış olarak bekledi. Ana ayı tüm dutları silkeledi aşağı indi...

Sıra Gündoğdu'nun boynunu kökten kurtarıp birlikte dutları yemeye geldi. Üzerindeki kök kaldırıldığında, Gündoğdu yerinden oynamadı. Ana ayı ayağıyla dürttü, kalkmadı. Salladı yine kalkmadı. Ana ayı Gündoğdu'nun öldüğünü anladı. Bağırtısı yeri göğü inletti. Ağlaması kayalıklarda yankı yaptı. Ama olan olmuştu.

Anasıyla kardeşlerini sonsuz acılara boğduğu yetmiyormuş gibi Gündoğdu, bencilliğin ve çıkarcılığın bedelini de yaşamıyla ödemiş oldu.

JAMES THURBER'DEN BİR ÖYKÜ

Birleşik Amerika'nın Ohio eyaletinin Columbus kentinde 1894'de dünyaya geldi. Ohio Üniversitesi'nde okuduktan sonra gazete ve dergilere yazdı. Sonradan ünlü "Nevyorker" dergisinin yazı kuruluna katılmıştı. Öykülerini kendisi resimler, ayrıca karikatürler de yapardı. Amerika mizah yazarları içinde, Thurber'in ünü Mark Twain'den hemen sonra gelir. Çocukken gözleri sakatlandığından özel gözlükler kullanarak, büyük kara kartonlara karikatürlerini çizerdi. Karikatür ve öykülerinde de sosyo - psikolojik bir iç anlamı vardır. Thurber'in öykülerinde genellikle, çevresinden ürkmüş, sessiz, şaşmış bir adam anlatılır. Thurber'in asıl yaygın ünü hayvan masallarındadır.

YENİ KIRMIZI ŞAPKALI KIZ

Koca bir kurt, kuytu bir ormanda, bir küçük kızın yolunu bekliyordu. Bu küçük kız, ihtiyar ninesine bir sepet dolusu yiyecek götürmek üzere, koca kurtun önünden geçecekti. Sonunda koca kurtun beklediği saat geldi, çattı; elinde yiyecek sepetini taşıyan küçük kız göründü. "O sepeti ninene mi götürüyorsun?" diye soran kurta küçük kız, "Evet" cevabını verdi. Koca kurt bunun üzerine kıza ninesinin nerede oturduğunu öğrenmek istediğini, evin yolunu tarif etmesini söyledi. Küçük kız da bunda bir çekinme görmeyip, ninesinin adresini verdi. Koca kurt ormanda kayboldu. Ninesinin evine varan küçük kız, evin kapısını açınca, bir de ne görsün, başında başlık, sırtında gecelik yatağın içinde yabancı biri... Daha yanına yaklaşmadan, yatakta yatanın ninesi değil, koca kurt olduğunu küçük kız anlamıştı. Çünkü Metro-Golden-Mayer'in arslanı Amerika Birleşik Devletleri Başkanı'na ne kadar benzemiyorsa, koca kurt da ninesine o kadar benzemiyordu. Hattâ başında başlığı olsa bile... Bunun üzerine küçük kız sepetinden Brovning tabancasını çıkarıp kurtun canına okudu."

ALINACAK DERS: Zamane çocukları artık öyle eskisi gibi kolay kolay aldatılamıyor.

Turistik yönleriyle

BAŞTAN BAŞA TÜRKİYE

ULVI OKAR

Eskişehir

İSTANBUL'dan Anadolu'nun bütün kentlerine, Ankara'dan Ege bölgesine trenle gitmek isterseniz, yolunuz, mutlak surette, Eskişehir'den geçecek demektir. Demiryollarımızın en büyük dağılım ve aktarma merkezi olan bu kentimizin tarihi, çok eski yıllara kadar uzamaktadır. Tarih bilgileri Eskişehir ve çevresini bir Frigya kenti olarak gösterir. Bölgede yaşayan ilk insanlar, bugünkü Eskişehir'in daha kuzeyindeki bir bölgeyi yerleşim yeri olarak seçmişler ve Dorylaion adını verdikleri bu yerde yaşamağa başlamışlardır. Uzun yıllar sonra Dorylaion kenti halkı 10 kilometre kadar daha aşağılarda ve daha zengin bir yere taşınmağa başlamışlar ve bugünkü Eskişehir'i kurmuşlardır. O zamanlarda kent bir kaplıca ve eğlence kenti olarak ün salmış ve özellikle Bizans döneminde en zengin günlerini yaşamıştır. Osmanlılar dönemine kadar süren yıllarda bu kentin adı Sultan Höyüğü ya da Sultanönü olmuştu. 1097 yılında büyük kumandan Kılıç Aslan, Birinci Haçlı ordularını burada yok etmiş ve büyük bir zafer kazanmıştır. Bazı tarihçiler kentin çok harap durumda oluşundan "Eskişehir" adını aldığını ileri sürerler. Ayrıca iki değişik fikir de yabana atılmayacak kadar akla yakındır. Bunlardan birincisine göre, Selçuklu Türkleri, bu bölgeyi ele geçirdikleri zaman, kentin çok yakınındaki Dorylaikon kenti kalıntılarına bakarak buraya Eskişehir demişlerdir. Başka bir fikre göre de, Osmanlı İmparatorluğunun kuruluş yıllarında ilk Osmanlı Hükümdarı Osman Gazi'nin kentin tarihinin eskiliğine bakarak buraya "Eskişehir" dediği ileri sürülür. Bütün bu fikirler akla uygun gelmekte, fakat hangisinin gerçek olduğu ortaya çıkarılamamaktadır.

Hepiniz Nasrettin Hoca'yı tanırsınız. Hani bizim ölümsüz güldürü ustamız. Bütün öykülerinde bir gerçeği vurgulayan ve güldürürken insanı düşündüren Nasrettin Hocamız... İşte bu ünlü kimse Eskişehir'in bir köyü olan Hortu'da dünyaya gelmiştir. Hortu köyü, bugün artık Hasrettin Hoca Köyü adını almıştır. Eskişehir'e 113 kilometre uzaklıkta, Sivrihisar ilçesi sınırları içindedir. Eskişehir Ankara asfaltından içeri birkaç dakikalık yol gidilirse, Hortu'ya varılır. Bildiğiniz gibi, Nasrettin Hoca, 1284 yılında doğmuş 1360 yılında ölmüştür. Babası Hortu Köyü imamı Abdullah, annesi de Hortu'nun yerlilerinden Sıdıka hanımdır. Hortu içindeki Çarsak Boğazına, yöre halkı, Nasrettin Hocanın (fincancı katırlarını ürküttüğü) boğaz olarak kabul ederler. Bütün öykülerinin geçtiği yerleri birer birer sıralarlar.

Eskişehir büyük düşünür ve halk şairi Yunus Emre'nin yaşadığı kent olarak da ünlüdür. Eskişehir - Ankara tren hattının üzerindeki eski adıyla Sarıköy, yeni adıyla Yunus Emre'deki mezarın gerçek Yunus Emre mezarı olduğu kabul edilmiştir. Aslında yurdun çeşitli yerlerinde daha birçok mezarın Yunus Emre'ye ait olduğu ileri sürülür. Örneğin Kula ile Salihli arasındakiEmre Sultan Köyü, Erzurum'un Duzcu Köyü, Keçiborlu, Karaman, Sandıklı, Ünye ve Sivas'ta birçok mezar ve ziyaret yerinin ona ait ol-

KİMLİK KARTI

Yüzölçümü: 13.477 kilometrekare
Trafik No: 26
İl'in toplam nüfusu: 492.902 (1975 sayımı)
İlçeleri: Çifteler - Mahmudiye - Mihalıççık - Sarıcakaya - Seyitgazi - Sivrihisar.
Denizden yüksekliği: Ortalama 790 metre
Komşu ilçeleri: Kuzeyde Bolu ve Ankara, doğuda Ankara, güneyde Afyon ve Konya, batıda Kütahya ve Bilecik.
Kurtuluş günü: 2 Eylül

duğu ileri sürülmüşse de her yıl tören eski adı Sarıköy olan Yunus Emre'de yapılır. Son on yıldır burada bir de müze oluşturulmuş ve Yunus Emre ile ilgili yapıtlar, belgeler burada toplanmıştır.

Eskişehir'deki tarihi kalıntıların en önemlisi Midas Kenti ya da Yazılıkaya'dır. Kente uzaklığı 90 kilometre kadar olan kalıntılar Çiftelet ilçesi yakınlarındadır. Yazılıkaya'da Frigler döneminden kalan birçok yapıt ele geçirilmiştir. Kral Midas'ın mezarının da burada olduğu söylenir. Midas Anıtı, sunaklar, yazılı taşlar, hücre ve sarnıçlar görülebilmektedir. Frig yazısı bulunan bir kitabe de buradadır. Eskişehir'in ilk yerleşim bölgesi olan Dorylaion kalıntıları kentin 6 - 7 kilometre batısında Karacaşehir köyündedir. Burada Bizans döneminden kalan yapıtlar vardır. 12'nci yüzyıl ortalarında Bizans İmparatoru Manuel Commenos'un Türk'lerden korunmak için yaptırdığı kalenin harabeleri buradadır. İç içe iki sıra sur, kulelerin çevresi derin ve korkunç uçurumlarla çevrilidir. İç kente ait sarnıç ile birkaç kule ve sur kalıntısı görülebilir. Ballıhisar kalıntılarının eski adı Pessinus'tur. Eskişehir'e 115 kilometre uzaklıktadır. Burada yapılan kazılarda, Bereket Tanrıçası Kibeleye ait olduğu sanılan bir tapınak ortaya çıkarılmıştır. Tiyatro kalıntıları ile kenti ikiye ayıran nehir üzerine yapılmış köprülerin ayakları ve bazı mezarlar bugüne kadar bulunabilen tarihi yapıtlardır.

Günyüzü kalıntıları Sivrihisar ilçesinin 49 kilometre kadar güneydoğusundadır. Burada Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı İmparatorluğu dönemlerine ait pek çok yapıt ortaya çıkarılmıştır. Bugün görülebilecek durumda olan tarihi kalıntılar arasında Yöreme Köyü'ndeki kilise kalıntısı en sağlam durumda olanıdır. Aynı bölgede, Sivrihisar ilçesinin içinde Justiniapolis kenti kalıntıları da bulunur. Sivrihisar'ın Eskişehir'e uzaklığı 98 kilometredir. Bu kentimizdeki Kocakızlar Tümülüsü Alpu buçağının Bozyir mevkiindedir. Tümülüs, daha çok eski dönemlerden kalan mezarların ortaya çıkarılmasına yol açan kazılara verilen addır. Kocakızlar Tümülüsü'nde de İ.Ö. Birinci yüzyıla ait mezarlar ortaya çıkarılmıştır.

Bunların dışında Eskişehir'de birçok tarihi cami de bulunur. Bunlardan biri Alaeddin Camii'dir. Selçuklu hükümdarlarından Giyaseddin Keyhüsrev tarafından 1267 yılında yaptırılmıştır. Her yönüyle

tam bir Selçuklu yapıtıydı. Ne var ki sonradan tamir edilirken orijinal halini çok kaybetmiştir. Uzun yıllar müze deposu olarak kullanılmış, 1951 yılından sonra cami olarak halkın ibadetine açılmıştır. Odun Pazarı bölgesindeki Kurşunlu Camii kentin en büyük camiidir. 1525 yılında Kanuni Sultan Süleyman'ın veziri Çoban Mustafa tarafından yaptırılmıştır. Külliye halindedir. Camiden başka, medrese, kervansaray ve aşevinden kuruludur. 1966 yılından beri müze olarak kullanılmaktadır.

Önemli yapılardan biri de Seyit Battal Gazi Külliyesi'dir. Seyitgazi ilçesinin Üçler tepesindeki bu külliye, cami, türbeler, imarethane han ve dersliklerden oluşur. Yapılış yılının 13'üncü yüzyıl olduğu ve 19'uncu yüzyıla kadar üzerine ekler yapılarak bugünkü haline getirildiği bilinir.

Eskişehirlilerin tatil günlerinde yakın ve uzak birçok mesire yerinden yararlanırlar. Bunlardan Hasırca Çiftliği kente oldukça yakındır. Çamlık bir yerdir.

Eskişehir'in dünyaca ünlü bir şeyi vardır. Bu da Lületaşı'dır. Yumuşak beyaz bir taş olan lületaşından pipolar, biblolar yapılır. İşlemesi oldukça kolaydır ama, vitrinlerde göreceğiniz elişlerini yapmak büyük hüner ister. Dünyanın her tarafına yollanan bu lületaşı biblo ve pipolar yurdun her yerinde de satılır. Ama siz Eskişehir'de bunların çok değişik ve güzellerini bulabilirsiniz.

Burada lokanta, çayevleri vardır. Özellikle yüzme havuzunun bulunuşu buraya ilgiyi çok arttırmıştır.

Kentin suyunu temin eden Porsuk Barajı ve çevresi de piknik yerlerindendir. Kütahya yolu üzerinden sola sapılarak gidilir. Sakarya nehrinin kaynak noktası olan Sakarya Başı, doğal güzellikler ve yeşilliklerle rağbet gören piknik yerlerinin başında gelir.

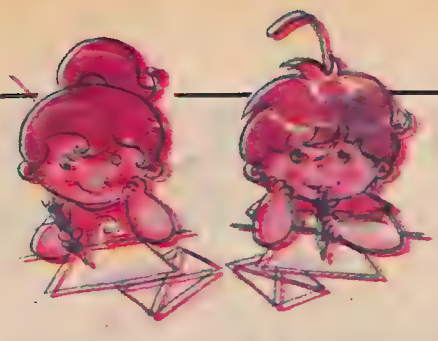

TEST

GENEL KÜLTÜR

1. Genç Osman nasıl öldürüldü?
a) Bizans'la savaşırken
b) Şiripençe hastalığından
c) Yeniçeriler tarafından
d) Kardeşi tarafından

2. Güvercinler içinde yalnızca bir türü alıştıkları yeri ölünceye dek terketmez.
a) Gaydacı güvercini
b) Bağdat güvercini
c) İstanbul tavusu
d) Selanik güvercini

3. Afganistan'ın başkenti aşağıdaki kentlerden hangisidir?
a) Vezirabat
b) Herat
c) Kâbil
d) Farah

4. Mustafa Itri Çelebi'nin uğraş alanını biliyor musunuz?
a) Mimar
b) Ressam
c) Müzisyen
d) Devlet adamı

5. Hint ulusu hangi dini kabul etmiştir?
a) Ortodoks
b) Müslüman
c) Mormon
d) Brahman

6. Dante kimdir?
a) Fransa Kralı
b) Alman müzisyeni
c) Bizanslı bir mimar
d) İtalyan ozanı

7. Bunlardan hangisi taş değildir?
a) Yakut
b) Pırlanta
c) Opal
d) Buronz

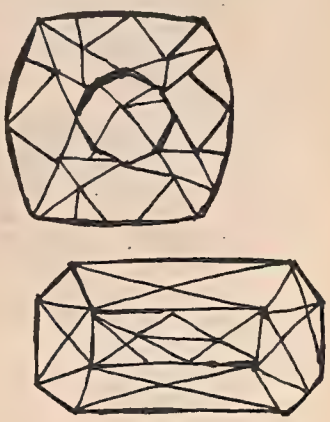

8. Bu adlardan hangisi Süveyş Kanalı'nın yapımında bulunmamıştır?
a) Luigi Negrelli
b) Ferdinand de Lesseps
c) Pietro Paleocapa
d) Merle Travis

9. "Otuz Beş Yaş" şiiri hangi ozanımıza aittir?
a) Orhan Veli
b) Ziya Osman Saba
c) Tevfik Fikret
d) Cahit Sıtkı Tarancı

10. Andersen kimdir?
a) Bilim yönetmeni
b) Çocuk yazarı
c) Astronot
d) Bilim adamı

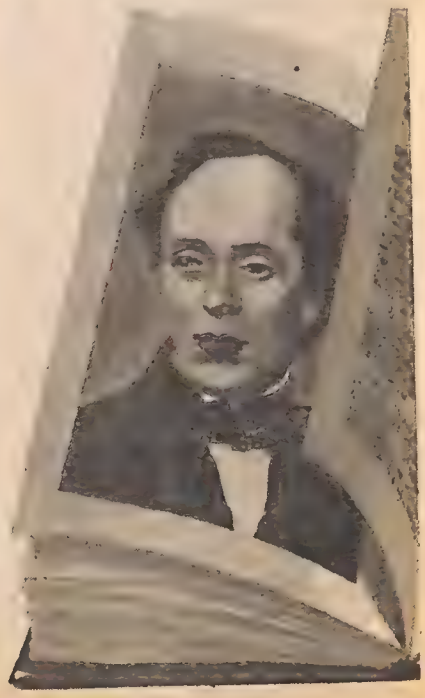

ARMAĞANLI SORULAR

Sevgili çocuklar! 37. sayımızdaki Armağanlı soruların doğru yanıtları: 1. Kavalalı Mehmet Ali Paşa, 2. Çelik olacaktı. Doğru yanıtları gönderen arkadaşlarınız arasında çektiğimiz kur'ada aşağıda adları yazılı okurlarımız birer kitap kazandılar:

1. Nural Ateş (Konya), 2. Fatma Ekiz (Erzurum), 3. Mehmet Ali Yüce (Rize), 4. Yusuf Onat (İstanbul), 5. Zübeyde Tuna (Maraş), 6. Naci Kara (Ankara), 7. Filiz Evrim (Ankara), 8. Menekşe Gülgün (Manisa), 9. Elif Ar (Çeşme), 10. Dilek Ortun (Elazığ).

1. Gazeteci. İstanbul'da doğdu. Tıp öğrenimini yarım bırakarak, Babıâli Çeviri Odası'na memur oldu. Paris Elçiliği Kâtipliği'nde bulundu. 3 yıl sonra İstanbul'a döndü. Bu arada Şinasi ile tanıştı. Beraberce ilk özel gazetemiz olan Tercüma-ı Ahval'i çıkardı. (21 Ekim 1860). Daha sonra Posta İdaresi'nin başına getirildi. Ve ilk posta pulunu bastırdı. Adını anımsayabildiniz mi?

2. Turunçgiller familyasından bir bitki ve meyve. Yaprakları telek damarlıdır. Akdeniz ikliminde bol miktarda yetişir. İri bir limon görünümündeki meyveleri reçel yapmakta kullanılır. Beni tanıdınız mı?

BEN KİMİM?

1901'de Şikago'da doğdum. 1966'da Kaliforniya'da öldüm. Düzenli bir eğitim görmedim. Ailece göç ettiğimiz Kansas'da, on dokuz yaşındayken çizgi filmler yapan bir reklam kurumunda iş buldum ve çalışmaya başladım. İkinci adım Elias'dır. Tüm dünya beni yaptığım karton filmlerden tanır. 1954 yılının temmuz ayında adıma büyük bir park kuruldu. Bu park benim çizdiğim tüm çizgi kahramanlarıyla süslüdür. Bunları sanırım sizler de tanıyorsunuz. işte ben onların; Miki Fare'nin, Vak Vak Amca'nın ve Çomar'ın yaratıcısıyım, adımı anımsayabildiniz mi?

BEN NEYİM?

Endülüs'te Emevilerden İspanyollara geçmiş bir müzik aletiyim. İlk önce beş telli idim, sonra İspanyollar bir mi teli daha ekleyerek beni altı telli yaptılar. Klasik, Flemengo, Caz, Beat adlı müzik türlerinde kullanılırım. Birkaç çeşidim vardır: İspanyol, Ritim, Bas, Solo, Elektro gibi adlar verilir. Akor ve solo biçimiyle çalınırım. Keman ve piyanodan sonra en zor çalınan enstrümanlardan biriyim. Günümüz hafif batı müziğinde çok kullanılırım. Beni tanıyabildiniz mi?

BEN NERESİYİM?

Orta Anadolu'nun en geniş topraklarına sahip bir kentim. Yurdumun tüm buğday gereksinimini ben karşılarım. İçinde Selçuklu devletine ait oldukça büyük bir kültür mirası var. Anadolu'da ilk Türkçe kitap yazan ozanın türbesi, benim içindedir. Bağcılık alanında da çok gelişmişimdir. Bağlarımın olduğu bölge "Meram" adıyla ünlüdür. "Mesnevi" adlı ünlü eserin yazarı Celalettin Rumi'nin türbesi de benim içimdedir. Anadolu'nun en geniş ovasına sahip olan benim, tek yüksek yerim Alaaddin tepesidir. Yanında kerpiçten yapılma bir saray kalıntısı vardır. Anımsayabildiniz mi? Ben neresiyim?

3 YANLIŞ

İstanbul'un alınmasından sonra cami biçimine getirilen ünlü Bizans kilisesi. Mimarları Milaslı Anthemios ve Balatlı İsidoros'tur. Birçok defa onarılan yapı, son şeklini İmparator Jüstinyen zamanında almıştır. Yavuz Sultan Selim zamanında cami biçimine dönüştürülen Ayasofya'nın batı tarafındaki iki minaresini Mimar Sinan yapmış ve kilise Atatürk'ün emriyle 1940 yılında müze biçimine getirilmiştir. Her gün binlerce turist tarafından gezilen bu müze İstanbul'da Beyazit meydanının tam ortasındadır.

HANGİSİ DOĞRU

1. II. Murat birbirini izleyen savaşlarda yorgun düştü. Bilimsel çalışmalar yapmak için, tahtını 14 yaşındaki oğlu Mehmet'e bırakarak Manisa'ya gidip yerleşti. Doğru mu? Yanlış mı?

2. Sokullu Mehmet Paşa, II. Selim öldükten sonra, III. Murat zamanında beş yıl vezirlik yaptı. Fakat bir gün, bir deli, onu bıçaklayıp öldürdü. 1597 Doğru mu? Yanlış mı?

3. Pusula, İ.Ö. X. yüzyılda, Çinlilerin bildiği bir araçtı. Türkler, onu, Çin'den öğrenmiş ve Ön Asya'ya getirmişti. Araplar, pusuladan yararlanmışlardı. Haçlı Seferleri'nde, Avrupalılar pusulayı görüp öğrendiler. Doğru mu? Yanlış mı?

4. Luther Avrupa'da dinsel devrimin öncüsü olmuş. Protestan mezhebini kurmuştur. Doğru mu? Yanlış mı?

5. Hazerfan Ahmet Çelebi, XVII. yüzyılda yaşamuş bir Türk bilginidir. "Hazerfen", "Bin fenli" anlamındadır. Ona bu adı halk takmıştır. Galata Kulesi'nden kanat takıp uçarak Üsküdar'a indi. Doğru mu? Yanlış mı?

6. Çar Petro Avrupa'nın ileri ülkelerinde geziler ve incelemeler yaptı. Bu arada, Hollanda'nın gemi tezgâhlarında işçi olarak çalıştı. Doğru mu? Yanlış mı?

7. Mithat Paşa (1822 - 1883), ilk Anayasayı hazırlamış, meşrutiyet için yapılan çalışmalara ön ayak olmuş, Ziraat Bankası'nı kurmuş, II. Abdülhamit tarafından Taif zindanlarına gönderilerek orada boğdurulmuştur. Doğru mu? Yanlış mı?

8. I. Dünya Savaşı'nda Sadrazamlık yapan Talât Paşa, 1921 yılında Berlin'de bulunduğu sırada, bir Ermeni tarafından öldürüldü. Cenazesi İstanbul'a getirildi ve Hürriyet Tepesi'ne gömüldü. Doğru mu? yanlış mı?

GEÇEN SAYININ YANITLARI

GENEL KÜLTÜR
1) d, 2) c, 3) b-c, 4) d, 5) c, 6) b, 7) d, 8) c, 9) d, 10) c.
BEN KİMİM: Jules Verne, BEN NEYİM: Fare. BEN NERESİYİM: Arjantin.
ÜÇ YANLIŞ: 1. Antartika Güney Kutup Dairesinde bir kara parçasıdır. 2. Yüzölçümü: 14.107.637 km2'dir. 3. Yerleşim merkezi değildir.
HANGİSİ DOĞRU: 1) c, 2) a, 3) d, 4) d, 5) c, 6) c, 7) d, 8) c, 9) a, 10) c.

PUL KÖŞESİ

PUL KOLEKSİYONCULUĞUNDA YENİ BİR KONU: FLAMLAR

Bu hafta Dün(ya'da hızla ilerleyen ve gelişen bir kolleksiyon seklini sizlere anlatacağız sevgili çocuklar.

«FLAM» NEDİR?

FLAM: Kelime anlamı olarak, yol gösteren, bilgi veren, yapılacak bir işi haberdar eden ve onun propagandasını yapan bir çeşit reklâmdır.

Flam'ın Türçe'mizde tam karşılığı olmadığı için, biz flam'ı yukardaki gibi tanımlıyoruz.

İyi ve değerli bir kolleksiyon yalnız posta pulları ile meydana gelmez. Pulların yanında, pulları ve konuyu tamamlayan bazı flatelik materyallere ihtiyaç vardır.

Örneğin, erörler, ilk gün ve özel tarih damgaları ve diğer damgalar, flamlar yer almalıdır.

Bu materyaller kolleksiyonu tamamlayacağı gibi, onu güçlendirecek ve sergilerde daha başarılı olmasını sağlayacaktır.

Yukarıda saydığımız materyallerden, erörler ve damgalar bu güne kadar yaygın olarak kullanılmakta idi. Ancak, son zamanlarda FLAM'lar, kolleksiyonlarda önemli boşlukları doldurmaya başladı.

Flam nasıl bir şeydir? sorusuna gelince, yan tarafında yuvarlak tarihli normal posta damgası, bunun yanında dikdörtgen şeklinde, bir şekil, bir yazı veya bir resim bulunan bir çeşit damgadır. Damga ile dikdörtgende bulunan şekil, otomatik olarak birlikte uygulanır.

Flam'ların kesin olarak PTT idaresince resmen yaptırılmış ve belli tarihlerde uygulanmış olması gerekir. Hatta uygulamadan önce, "şu tarihler arasında, şu konuda, şu PTT merkezlerinde flam uygulanacaktır" diye kamuoyuna (filatelistlere) duyurulması gerekir. Avrupa ülkelerinde flamlar böyle uygulanmakta.

Bizde ise, flamlar çoğunlukla, rastgele, gelişigüzel, plansız bir şekilde uygulandığı için, maalesef tespit ve temin edilmesi çok güçtür. Bu nedenle bizde kullanılan flamları temin edebilmek çok zor ve çok pahalıdır.

Elimizdeki kaynaklara göre, bizde uygulanan en eski flam, 1926 yılında kullanılan turistik bir flamdır.

1926 yıllarında eski Arap harfleri kullanılmakta idi. Bu nedenle flamın iki tarafında iki yuvarlak posta damgası bulunuyordu. Altta resimde de görüldüğü gibi, sağ tarafındaki damga, Arap harfleriyle Türkçe, sol tarafındaki damga ise, Latin harfleriyle Fransızca olarak hazırlanmıştır. İki yuvarlak damganın arasındaki yazı, yani flamın konusu, "Seyahat Acentaları = Agences Touristiques" sergisinin ziyaret edilmesini ilân ve duyurmak için, Beyoğlu, o zamanki Pera'daki bu serginin propagandasını yapmaktadır. Bu eski flamda Arap ve Latin harflerinin bir arada olması ise, ayrı bir değer taşımaktadır.

Bu ilk tespit ettiğimiz flama göre, bizde 1926 yılından bu yana flam uygulanmakta. Ancak, bu güne kadar tesbit edilen flam sayısı oldukça azdır.

Flamların bir önemli özelliği ise, flamların mutlak surette zarf üzerinde olması gerekir. Zarftan ayrı bir şekilde, kesilmiş olarak temin edilen bir flamın değeri oldukça azdır. Buna karşılık zarf üzerinde kesilmeden, temiz olarak temin edilen bir flamın değeri ise, çok fazladır.

Bundan sizde, elinize geçecek flamlı zarfları hiç bozmadan, titiz bir şekilde saklayın. İlerde bu flamları kolleksiyonunuza koyarak veya satarak değerlendirebilirsiniz.

Haftaya bir başka konuda birlikte olmak ümidi ile, tüm filatelistlerin Kurban Bayramı'nı kutlar, en güzel günlerin sizin olmasını dilerim.

ÇEŞİTLİ FLAMLARDAN ÖRNEKLER

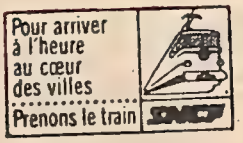

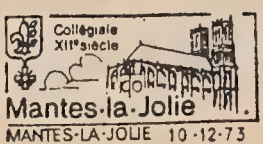

Bizde uygulanan eski flam, yukarıda resmini gördüğünüz 1926 yılında çıkmıştı. Üzeri eski Arap harfleriyle yazılı bu flam çok değerlidir...

Derleyen: Yalvaç Ural

KARAMANOĞLU MEHMET BEY

Anadolu'da Türk dili üzerine çıkarılan ilk buyruk:

İŞTE Karamanoğlu Mehmet Bey 15 Mayıs 1277 tarihinde böyle bir buyruk yayınladı. Konya ve tüm çevresi de o günden sonra resmî dil olarak Türkçeyi kabul ettiler. Selçuk Türklerinin beraberlerinde getirdikleri ve Anadolu'nun çeşitli bölgelerine yerleştirdikleri, Oğuz boyları da Türkçe konuştukları için, Türkçe'nin yaygınlaşmasında en önemli etken oldular.

Bunlardan başka XIII. yüzyılın başlarında İçel bölgesine yerleştirilen Salur oymağı da bir Türk oymağı idi. Oymağın başkanı Kerimüddin Karaman Beydi. İşte bu yüzden bu oymağa Karamanlılar da deniyordu. Bu oymakta diğerleri gibi, İslâm dini etkisiyle, Selçuklu Devleti'nin resmî dilinin Arapça ve Farsça'ya dönüşmesine karşıydı. Bu nedenle de gelenek ve göreneklerine sıkı sıkıya bağlı olan bu toplum, Selçuklu Devleti'yle çatışmaktaydı. Nihayet XIII. yüzyılın ortalarında, Sulçuklu Devleti Moğul akınlarının etkisiyle güçsüz hale gelince, Anadolu'da gelişen Türk birliğini koruyamaz hale gelip, Türk oymaklarını kendi kaderleriyle başbaşa bıraktı. İşte o günlerde Toroslar yöresine yerleşmiş bulunan Türkmenleri bir araya toplayarak, Ermenek, Mut, Silifke'yi ellerinde bulunduran Karamanlılar, eski adıyla "Lârende kentini yani bu günkü Karaman'ı da ellerine geçirerek Karamanoğlu Devletini kurdular.

Ama Karamanoğlu Mehmet Bey'i, bu devleti kurmuş olmak, yeterince memnun etmedi. Çünkü o, günden güne siyasî birliği bozulan taht kavgaları yüzünden iyice yıpranmış bulunan; Selçuklu tahtını ele geçirip, Türk birliğini yeniden kurmayı ve güçlü bir siyasî birlik biçimine dönüştürmeyi istiyordu.

Selçuklu Sultanı III. Gıyaseddin Keyhüsrev'in Kölemen devletiyle savaşmak için Konya'dan ayrıldığı bir anı bir fırsat bilip 1277 yılında; o zamanlar Türkmen boyları arasında yaşayan ve kendisinin Sultan İzzeddin Keykavus'un oğlu olduğunu söyleyen, "Cimri" adı adamıda ordusunun başına geçirerek, Konya önlerine geldi. Savaşmadan yönetimi eline geçirmek isteyen Mehmet Bey, Konyalılara bir haber göndererek: Sultan İzzeddin'in oğlu Siyavuş'un yanında olduğunu ve babasının tahtına oturmak istediğini ve zorluk çıkarılmadan, kentin kapılarını açılmasını istedi. Ama bu yalancı oğula kapılar açılmadı. Ve Selçuklular direndiler. Mehmet Bey 15 mayıs 1277 günü savaşarak Konya'ya girdi. Tahtı eline geçirip; Cimri'yi Sulçuklu Devleti'nin başına getirdi. Gerçekte Cimri bir paravandan başka bir şey değildi. Tüm yönetim Mehmet Bey'in elindeydi.

«BU GÜNDEN SONRA, PADİŞAH KATINA ÇIKILDIĞINDA, DİNİ EĞİTİM YURTLARINDA, BARİGAHTA, MECLİS VE MEYDANLARDA TÜRKÇEDEN BAŞKA DİL KONUŞULMAYACAKTIR...»

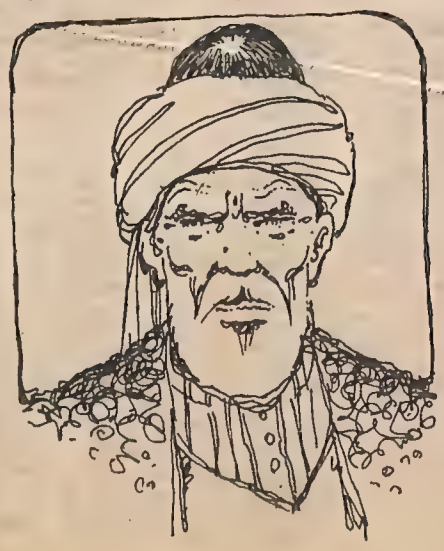

İşte o günden kısa bir süre sonra Mehmet Bey, yeni sultan adına para bastırıp, bir buyruk çıkararak; devletin gerçek dilinin Türkçe olduğunu tüm Anadolu'ya duyurdu. İşte o güne değin okumuşların aşağıladı, kendi dilleri dışında başka dillerle okumayı yazmayı hüner sayan; Ozanlar, din adamları, saray çevresi, Mehmet Bey'in bu buyruğu ile kendi dillerine ne kadar yabancılaşmış olduklarının farkına vardılar.

Gerçi Karamanoğlu Mehmet Bey, Selçuklu tahtını uzun bir süre elinde tutmamışsa da, yaptığı bu olumlu eylemle Anadolu'da kısa bir süre sonra aynı düşünceyi kalemleriyle savunan; Yunus Emre, Aşık Paşa, Gülşehri gibi ünlü Türkçe okuyup, Türkçe yazan ozanların yetişmesine sebep olmuştur.

Bir gün eğer yolunuz düşerse, Karaman'a eski adıyla "Lârende'ye giderseniz Karamanoğlu Mehmet Bey'in büstünü taşıyan görkemli bir anıt görürsünüz. Anıtın üzerinde aynen şöyle yazar: "Bu günden sonra, divanda, dergahta, barigâhta, mecliste, Türkçeden başka dil kullanılmayacaktır!" 15 Mayıs 1277.

*

Türk tarihine siyasal bir ayaklanma olarak geçen Karamanoğlu Mehmet Bey olayı, diline karşı yozlaşıp, onun yerine Arapça ve Farsça'yı koyan Selçuklu yönetimine, aydın ve din çevrelerine karşı indirilmiş bir neşterdir.

İşte bu gün; her 15 Mayıs ta, Karaman'da, Türkçemizin resmî dil oluşu bir bayram olarak kutlanır.

GENÇ GAZETECİ!

Haberini kısa yaz. Haberin özgün olsun; gazetemizde çıkan konuları yansıtsın. Haberin altına adını ve adresini de yaz. Haberi Çevre Gazetesi, Çocuk Dergisi, Milliyet Gazetesi, Cağaloğlu, İstanbul adresine yolla.

Çevre Gazetesi

ÇEVREMİZ EN DEĞERLİ VARLIĞIMIZDIR

DEVRİM ALPÖGE ATİLLA ALPÖGE SAYI 12

İSTANBUL'UN SURLARI KORUNACAK

GİRİŞİME UNESCO DA KATILDI

Avrupa Konseyi ülkelerin kendi kültürel miraslarını korumakta özen göstermeleri ve bu konuda biribirlerine yardımcı olmaları kararını almıştır. İstanbul Belediyesi de bu kentin sahibi olarak İstanbul'un tarihsel ve kültürel değerlerini korumak için özel bir büro kurmuştur. Bu çalışmaya UNESCO da katılmış ve para yardımında bulunmuştur. Zaman zaman yabancı uzmanların da katıldığı büro çalışmalarında İstanbul'un surları, Süleymaniye ve Zeyrek mahalleleri ele alınmıştır. Yapılan çalışmalarda surların etrafındaki zararlı ve kötü yerleşmeler kaldırılmakta, bu alanlar halk için gezinti yerleri, çocuklar için oyun alanları olarak düzenlenmektedir.

Surların çevresi temizlenerek, halk için gezinti yerleri ve çocuklara oyun alanları yapılıyor

ANTALYA BELEDİYESİ ÇEVRE SORUNLARI MÜDÜRLÜĞÜ KURDU

Genç Gazeteci Nijat OKAYGÜN yazıyor

Antalya Belediyesi yurdumuzda ilk kez olmak üzere "Çevre Sağlığı ve Çevre Sorunları Müdürlüğü" kurdu. Bu önemli girişimin görevleri konusunda Belediye Başkanı Selâhattin Tonguç şunları söyledi: "sağlıklı ve yeterli içme suyu sağlamak, her türlü atığı toplayıp biriktirmek ve zararsız hale getirmek, kentte sağlıklı yerleşme oluşturmak, her türlü kirlenmeyi önlemek için önlemler almak, gıda maddelerinin temiz ve sağlıklı olmasını sağlamak ve benzerleri Müdürlüğün görevleri arasındadır."

Müdürlükte yetenekli uzmanlar, araştırmacılar ve bilimciler görev aldı.

SİNOP GÜZEL BİR PARKA KAVUŞACAK

Genç Gazeteci Doğan Ülgen yazıyor

Park bitince Sinop turistik bir değer ve güzel bir çevre kazanacak...

Sinop'ta Belediye Dr. Rıza Nur Caddesi kenarında büyük bir park oluşturmaktadır.. Mühendis ve mimarların işbirliği ile çizilen plana göre yapılan parkta çay bahçesi, çocuk bahçesi, halkın gezip oturabileceği alanlar bulunacaktır. Kıyı tarafı özel ağaçlarla donatılacaktır. Yapımı birkaç aydan beri devam etmektedir. Park bitince Sinop turistik bir değer ve güzel bir çevre kazanmış olacaktır.

İSTANBUL'DA İKİ HALK PLAJI HİZMETE AÇILDI

Genç Gazeteci Ebru Çağdaş yazıyor

İstanbul Belediyesi yaz ayları içinde Beyköz ve Kireçburnu'nda iki yeni halk plajı ve parkı düzenledi. Kıyıları halka adete kapanmış İstanbul'da dünyanın incisi Boğaz'ın böylece halkın kullanımına açılması olumlu karşılandı. Yeni tesisleri Belediye Başkanı Aytekin Kotil hizmete açtı. Törenlere belediyeciler ve halk katıldı. Okul öğrencileri, folklor ekipleri gösteriler yaptılar.

ÇARK DERESİNİN KİRLİ SULARI

Genç Gazeteci Selahattin Akbulut yazıyor

Adapazarı'nın önemli çevre sorunlarından biri de Çark Deresi ile ilgili. Sapanca Gölü'nün bir kolu olan Çark Deresi'ne Nişkoz ve Zirai Donatım Kurumu'nun fabrikalarının atıkları dökülüyor. Devamlı ilaçlanmasına karşın derenin neden olduğu hastalıkların önüne geçilemiyor. Bunun için dereden su alınarak tarla sulanması ve temizlikte kullanılması yasaklandı.

Ancak Adapazarı Belediyesi'nin girişimi ile dere suyunun yalnızca temizlik amacıyla kullanılması sağlandı. Çark köprüsünün yanına kurulan bir su temizleme evinde önce suyun içinde yüzen yabancı maddeler tel örgülerle toplanıyor, sonra da çeşitli makinalardan geirilen suya klorlama yapılıyor. Böylece bir ölçüde temizlenen su belediye tarafından çeşitli çalışma yerlerine temizlik suyu olarak gönderiliyor.

mırnav

Yazan ve çizen : Sinan Gürdağcık

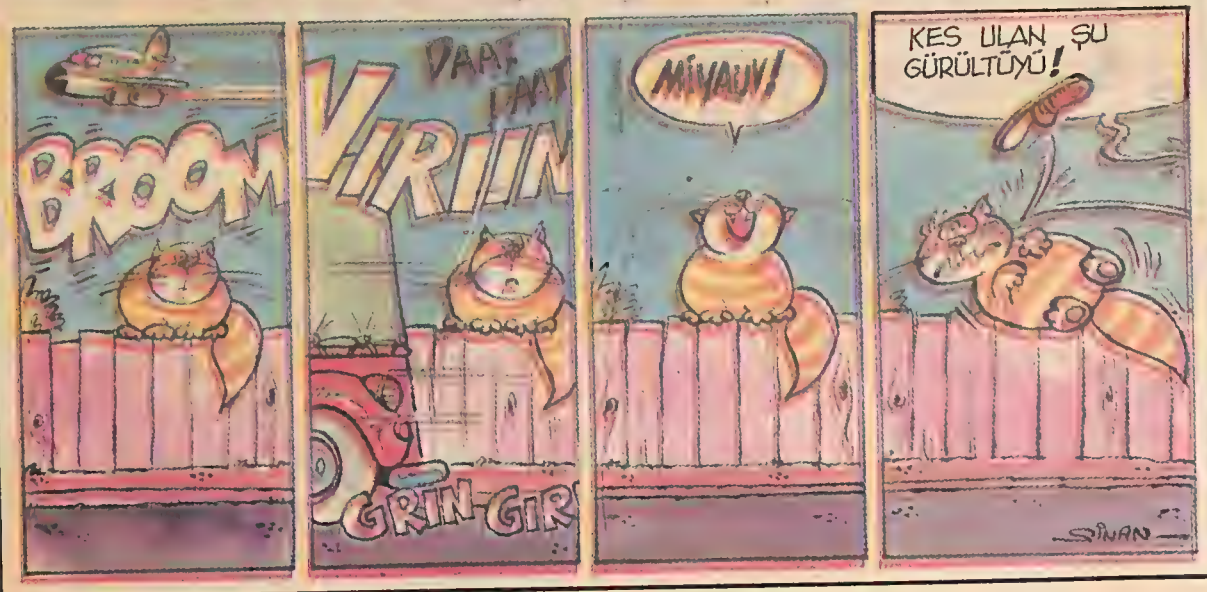

HAFTADAN HAFTAYA

HER ZAMAN KÖTÜ DEĞİL

Çevre dediğimiz zaman aklımıza hep kötü şeyler geliyor: Hava kirlenmesi, balıkların ölmesi, gürültü, çöpler... Birçok sorun. İnsan bunlmarı düşündükçe ruhu kararıyor.

Oysa çevrenin içine doğa, hayvanlar, bitkiler ve bunların güzelliği de giriyor. Aslında doğa sevgisi çevre duygusunun temeli. Çevre dediğimiz zaman hemen doğanın güzelliğini düşünmeliyiz. Çevre sorunlarına da bu güzellik bozuluyor diye kızmalıyız.

İnsanlar durmadan çevre sorunu da yaratmıyorlar. Olumlu, iyi, güzel şeyler de yapıyorlar. Bakın, gazetemizin bu sayısında Genç Gazeteli arkadaşlarınıza olumlu şeylerden söz ediyorlar. Çoğu 2 ay öncesine ait haberler ama, önemli şeyler...

Doğayı sevmek, çevresini korumak, kollamak ve güzelleştirmek ne hoş bir şey!

Çevre sorunlarını öğrendikçe hepimizin amacı bunları yenmek ve yok etmek olmalı. Durmadan çevre sorunlarından şikayet etmenin anlamı yok. Tersine onları nasıl yok ettiğimiz anlatarak övünmeliyiz.

HER TELDEN

Mimikleriyle konuşan adam

CEVAT KURTULUŞ

Ünlü sanatçı, «Yüzüme türlü ifadeler vermek için her gün çalışırım» diyor...

SEVGİLİ çocuklar, aynanın karşısına geçip de yüzünüzü türlü şekillere soktuğunuz olmuştur mutlaka... Gerçekten de insan, kendi yüzünün türlü şekillere girmesi karşısında, hem hayret eder, hem de güler. Büyükleriniz, sinemada ya da tiyatroda, "Şu sanatçı mimiklerini çok iyi kullanıyor" dediklerinde, belki de hepiniz, "mimik" sözcüğü üzerinde düşünmüşsünüzdür. Mimiğin, sözlüklerde karşılığı, yüz ifadesi, yüz anlamıdır.

Sizlere, yurdumuzda tiyatro ve sinema dallarında mimiklerini en iyi şekilde kullanan bir sanatçıdan söz etmek istiyoruz. Sanatçımızın adı, Cevat Kurtuluş... Büyük kulakları, geniş ağzı ve iri gözleriyle Cevat Kurtuluş, filmlerinde hep sizleri güldürebilmek için uğraşır durur....

Dilerseniz, mimiklerini nasıl kullandığını ve karşısındaki kişileri nasıl güldürebildiğini, Cevat Kurtuluş'tan hep birlikte dinleyelim:

"Hepinizin bildiği gibi, gülmek de bir reflekstir... Şöyle açıklayalım. Göz kapaklarınızı istediğiniz kadar tutun, kapanıp açılmalarına engel olamazsınız. Sonra, yanınızda aniden patlayan bir bombanın çıkardığı ses karşısında elinizde olmadan sıçrayarak korkarsınız. İşte, insanın elinde olmadan yaptığı hareketlere refleks denilir. Demem o ki çocuklar, gülmek de bir reflekstir. Komik bir olay karşısında istesek de istemesek de hepimiz güleriz... Biz komedi sanatçıları ise insanları hep güldürebilmek için uğraşırız. Kimi başarılı, kimi başarısız oluruz.

Ben güldürebilmek için, en çok mimiklerime güvenirim. Ağzımı oynatırım. Gözlerimi açarım. Kaşlarımı yay gibi kaldırıp, kulaklarımı oynatırım... Bunları yapabilmek için de, yıllardır çalıştığımı söylesem, inanır mısınız?.. Benim için önemli olan, konuşmadan güldürebilmektir. Bunun için de yüzümü türlü şekillere sokarım. Tek dostum aynalardır. Her gün, bir sporcunun antrenmanlara katıldığı gibi, ben de aynamın karşısında, yüzüme türlü ifadeler vererek çalışırım. Gerçekte çalıştırdığım yüzümdeki kaslardır. Onların esneklik kazanmasıyla da, rol yaparken, hepinizi güldürmeyi başarırım.

Benim söyleyeceklerim bu kadar, sevgili çocuklar... Günleriniz mutlu, oyunlarınız şen, yüzünüz güleç olsun... Hoşçakalın..."

CEVAT KURTULUŞ'un
mini-posterini
66. sayfamızda
bulabilirsiniz

SATRANÇ KÖŞESİ

RIZA ÖNEY

TAŞLARIN HAREKETİ

Satranç taşlarının (Şah, Vezir, Kale, Fil, At ve Er) her birinin ayrı hareketi vardır. Bunları boş bir satranç tahtasını temsil eden diyagramlarda ayrı ayrı inceleyeceğiz. Taşların hareket yönleri diyagramlarda işaretlerle belirtilmiştir. Bu açıklamalarda hamlelerin yazılmasını da göreceğiz. Bir taşla yapılan hamleyi yazmak için önce büyük harfle oynanan taşın ilk harfi, sonra gittiği hane yazılır. Er hamlelerini belirtmek için büyük harf kullanılmadan yalnız hanelerin adları yazılır.

Şah, bulunduğu haneden bir yöne bir hane ilerleyebilir. Diyagramlarda e4 hanesinde bulunan şah bulunduğu hanenin bitişiğindeki d5, e5, f5, f4, d3, e3, f3, d4 hanelerine gidebilir.

Şahın bu hareketleri örneğin Şd5, Şe5 vb. şeklinde yazılır.

Kale yataş ve dikey olarak ilerler. Diyagramda d4 karesinde bulunan kale d5, d6, d7, d8, d3, d2, d1, c4, b4, a4, e4, f4, g4, h4 hanelerine gidebilir.

Kalenin bu hareketleri Kd5, Kh4, vb. şeklinde yazılır.

ŞAH

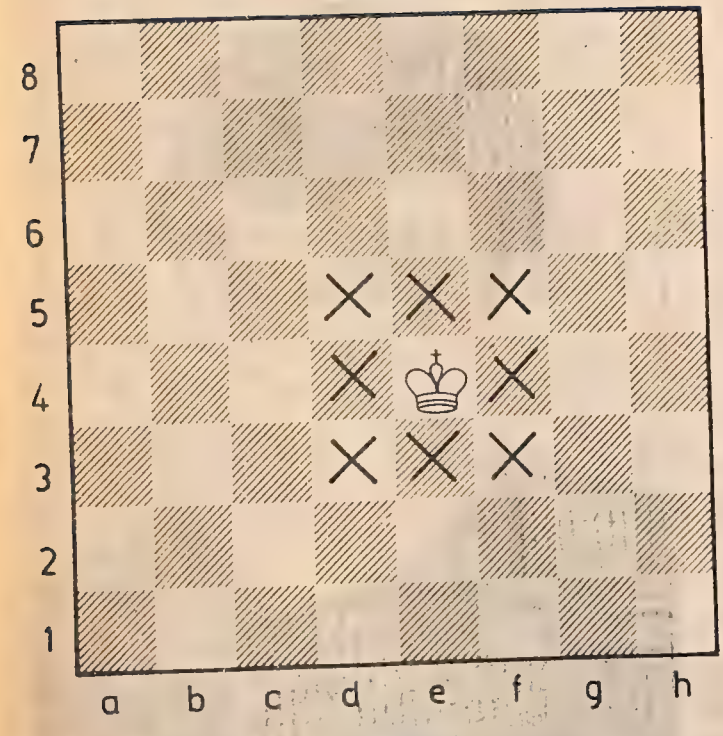

KALE

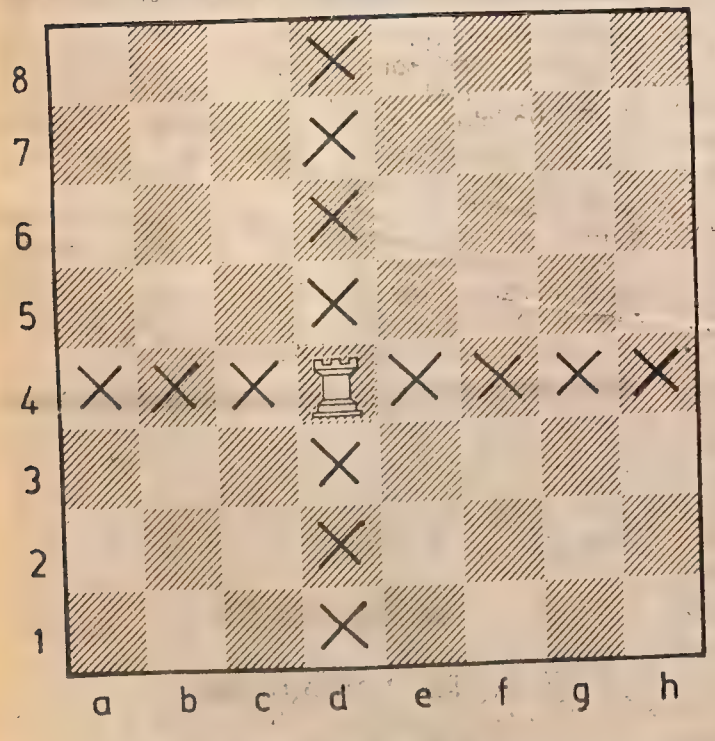

Çocuklar, bazı oyunları öğrenmekte bazen zorluk çekeriz. Ama bu oyunun zorluğundan çok ona yabancı olmamızdan gelir. Eğer taşların oynanma biçimlerini öğreninceye kadar sabredebilirseniz her şeyi öğrendiniz demektir.

SATRANÇ TARİHİNDEN İLGİNÇ BİR OLAY: «DİLARAM'IN MATI

Satranca çok meraklı ülkenin hükümdarı, konuğu İranlı şehzadeye oyun teklif eder. Büyük paralar, büyük kıymetler oyununun neticesine göre el değişebilir. Hükümdar talihsiz bir gününde olacak, hep kaybeder. Aniden, son partide bütün kaybettiklerine karşılık gözde cariyesi Dilâram'ı teklif eder. Dilâram'ın güzelliğine hayran kalan şehzade kabul eder ve oyuna başlarlar.

Ancak bu oyun da ters gider ve bir süre sonra, beyaz orduyu yöneten hükümdar ümitsiz duruma düşer. Hamle sırası kendisinde iken önlenmesi imkânsız bir mat durumu ile karşı karşıya kalır.

Büyük bir keder içinde, kararsız oturur ve bir hamle yapmaya eli varmaz! Bunu gören Dilâram ona yaklaşır ve oyunun durumunu tetkik eder. Sonra ona sarılır ve kulağına fısıldar: "Et kaleleri feda, kurtar Dilâram'ı!"

Hükümdar verir kalelerini ve kurtarır Dilâram'ı ve oyunu.

SOVYETLER BİRLİĞİ'NİN BÜYÜK BİR BÖLÜMÜNE YAŞAM VEREN AKARSU

VOLGA

Kışın her taraf karlarla kaplanınca, kayın ağaçlarının ulaşımı nehirlerle

Asya halkı, bir insan duyarlığı içinde yaklaştığı Volga nehrine ; «Matruşka» büyükanne diyor

SOVYETLER Birliği'nde "Matruşka" denildiğinde akla ne gelir bilir misiniz? Volga. Avrupa'yı Asya'dan ayıran ve Sovyetler Birliği topraklarının bir bölümünün can damarı olan ünlü Volga nehri. "Matruşka" sözcüğünün Rusça'daki anlamıysa "büyükanne' dir. Gerçekten de Volga, Sovyetler Birliği'ni sanki şefkatli kollarıyla saran bir büyükanne gibidir. Taşımacılıktaki önemli rolü, balıkçılığa katkısı ve her mevsimde ayrı ayrı özgün doğal güzellikleriyle ona yaşam veren bir nehirdir.

Volga nehri, 3744 kilometreyi bulan uzunluğuyla Avrupa'nın en uzun nehri, dünyanın ise sayılı uzun nehirlerinden biri. Valday platosundan doğan Volga, Hazar denizinde suya ulaşıyor. Nehir kar sularıyla besleniyor, le de yeraltındaki su akıntılarıyla birleşerek suyunu artırıyor. Kaynak olarak fazla yararlanamayacağı çöller bölgesine girdiğinde, kendine yetecek denli suyu sağlamış oluyor bile.

Volga nehrinde yılın 200 gününde gemi taşımacılığı yapılabiliyor. Geri kalan zamanda, nehirde buz parçaları bulunuyor. Buzlar gemilerin dolaşımını engelliyor.

Volga nehri boyunca, Sovyetler Birliği'nin en önemli şehirleri bulunuyor. Kiev, Kazan, Volgograd, bunlar içinde en önemlileri. Volga bölgesinde oturan İvan, nehrin tarihi ve kültürü konusunda şunları söylüyor: "Volga nehrinin çevresi, tarihin ve kültürün kaynağını oluşturur. Sibirya'ya ulaştırılacak kültür ve uygarlık Sovyetler Birliği'nin bu mutlu bölgesinden yola çıkar. Yeni kaynaklar bulabilmek için gerekli teknik ve bilimsel olanaklar Volga havzasında oluşur. Volga havzasında toprağın üstü ve altı, ölçüsüz bir zenginlik içerir. Ama bunun da ötesinde, sonsuz bir başka zenginlik vardır: Bu da tarih, gelenekler ve Rusya'nın tâ kendisidir! Çünkü Rusya, Volga'nın bir ürünüdür. Eğer Volga olmasaydı, ne Sibirya'ya ulaşabilir, ne de yer üstü ve yeraltı zenginliklerimizden yararlanabilirdik."

Nil, Mississippi, İndüs ve Ganj'dan sonra, Volga da bir ülkeye yaşam veren nehirlerden biri...

Kış çok soğuk ve çetin geçer ve kar uzun bir süre topraktan kalkmaz.

ANSİKLOPEDİK BİLGİLERLE

VOLGA NEHRİ

● Sovyetler Birliği'nin Avrupa topraklarında bir ırmağı. Hazar Denizi'ne dökülen Volga, Avrupa'nın en büyük ırmağıdır. Uzunluğu 3744 kilometre, beslenme havzasının genişliği bir buçuk milyon kilometre karedir.

● Kali'nin bölgesinin kuzeyinde deniz düzeyinden yaklaşık olarak 225 metre yükseklikteki Valday platosunda bulunan Seliger Gölü'nün batısından doğar.

● Kaynak bölgesinde sayısız kollarla birleşen ırmak, Rzhev'de ulaşıma olanak sağlar. Bununla birlikte düzenli ulaşım, Kalinin'in üst bölümünde Moskova kanalının Volga ile birleştiği yerde başlar. Irmağın genişliği burada 225 metreyi bulur. Daha aşağıda Uglich'te büyük hidroelektrik santralları yer alır. Irmak, bir süre sonra bir başka hidroelektrik santralının bulunduğu yapay bir göl olan Rybinsk Gölü'ne ulaşır.

● Doğuya yönelen Volga, Yaraslavl, Kostroma ve Kineshma'dan geçerek güneye kıvrılır ve Gorodets ve Gorki'den geçer. Irmak, Gorki'de Oka ile birleşir. Volga'ya sağdan katılan en uzun kol olan Oka, 1500 km. uzunluğundadır, genişliği birleşme noktasında 630 metre kadardır.

● Gorki'den sonra ırmak, doğuya yönelerek, sağ yanı çok keskin olan bir vadinin içinden akar. Kazan'da sol taraftan, 1920 km. uzunluğundadır. Kama ırmağıyla birleşerek güneye kıvrılır. Burada bir göl durumuna gelir.

● Daha sonra Ulyanovsk, Stravropol'dan geçerek Kuibişev'e ulaşır. Buradaki hidroelektrik tesisleri Volgograd'daki ler kadar büyüktür. Irmak, Volsk'tan geçtikten sonra, üçüncü yapay göle girer. Saratov, Engels ve Kanyshin'den geçer.

● Bu yapay gölün güney ucunda ve Volgograd'ın biraz yukarısında 1961 yılında tamamlanmış olan baraj, dünyanın en büyük hidroelektrik enerjisi üretim merkezidir.

● Volgograd'ın aşağısında Yukarı Volga başlar, doğusundaki Aktuba ile bir kanal ağıyla bağlı olan bu bölümde ırmağa hiç bir kol katılmaz; burada ırmağın yatağı deniz düzeyinin altındadır.

● Volga çok geniş bir deltayla ve yaklaşık olarak 200 kanalla Hazar Denizi'ne dökülür.

● Su düzeyi, ilkbaharda eriyen karlarla kabardığından 8-12 metreye kadar yükselir.

● Ortalama olarak 8.000 metre küp olan debi, taşma sırasında 31000 metre kübe çıkar.

● Volga kollarıyla birlikte yaklaşık olarak 20.000 kilometreyi bulan bir su yolu oluşturur.

● Irmağa katılan başlıca kollar, soldan Tvertsa, Mologa, Kostroma, Unzha, Vetluga, Kama ve Samara; sağdan Oka ve Sura'dır.

PEMBE TAVŞAN

BÜYÜK SOYGUN

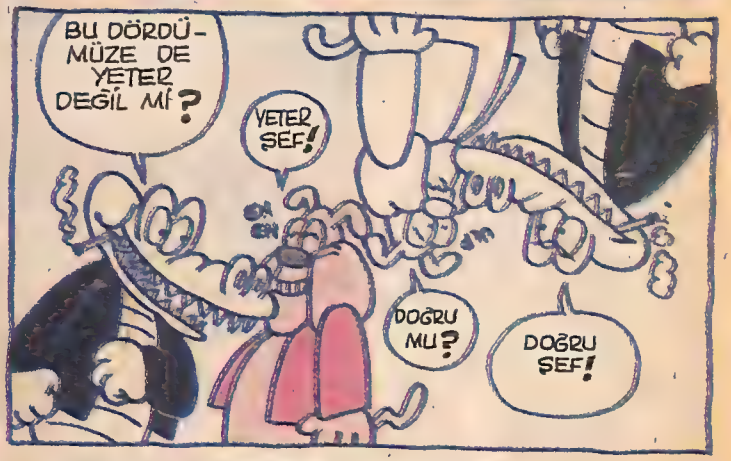

1

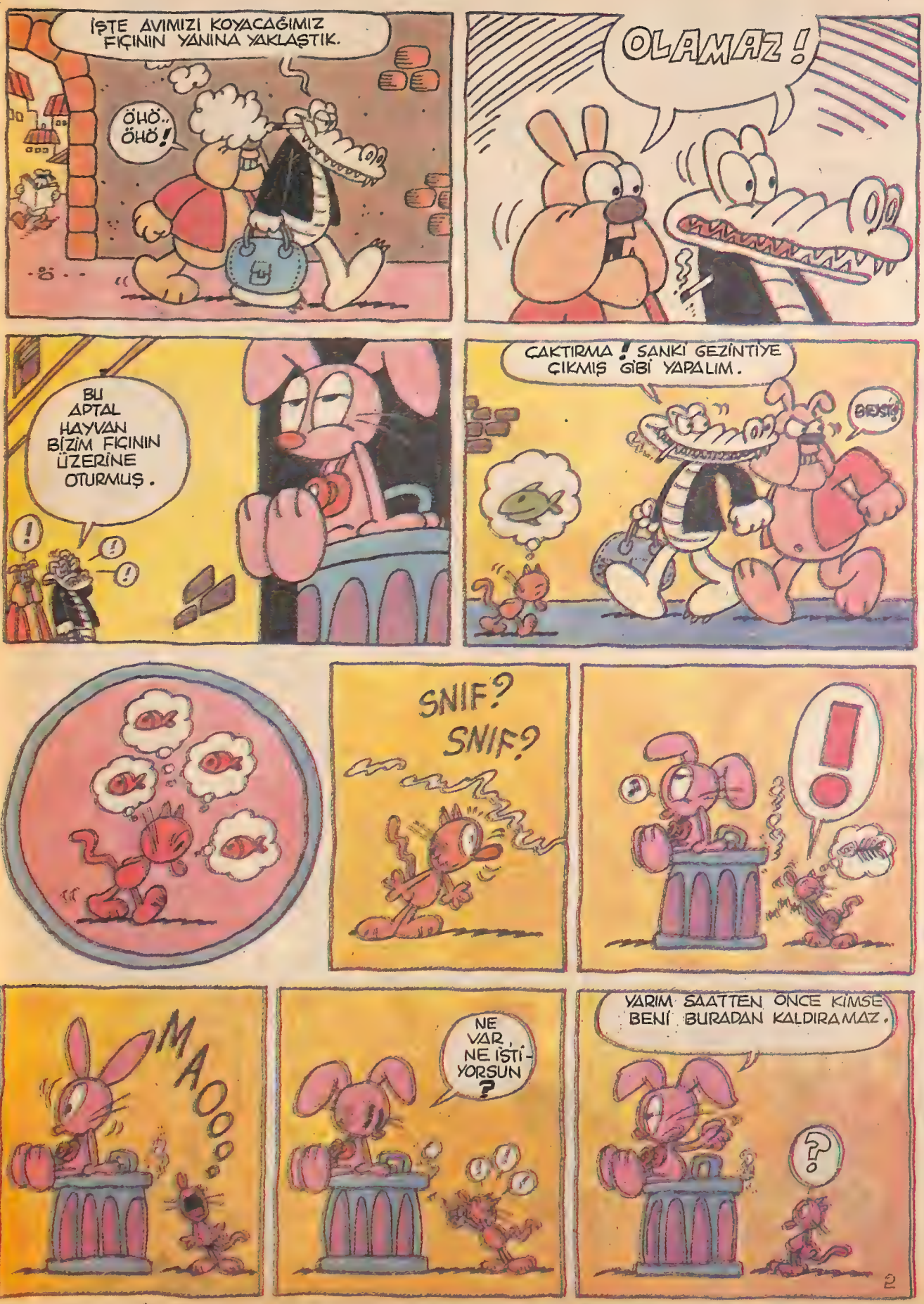
İŞTE AVIMIZI KOYACAĞIMIZ FIÇININ YANINA YAKLAŞTIK.
ÖHÖ.. ÖHÖ!
OLAMAZ!
BU APTAL HAYVAN BİZİM FIÇININ ÜZERİNE OTURMUŞ.
!
!
!
ÇAKTIRMA! SANKİ GEZİNTİYE ÇIKMIŞ GİBİ YAPALIM.
BIYSIŞ
SNIF? SNIF?
!
MAOOO
NE VAR, NE İSTİYORSUN?
YARIM SAATTEN ÖNCE KİMSE BENİ BURADAN KALDIRAMAZ.
?
2

NE HIRSIZI ?..
NE DEDİĞİMİZİ BAL GİBİ ANLADIN. BANKADAN ÇALDIĞIMIZ PARALARI KOYDUĞUMUZ FIÇININ ÜZERİNDE OTURUYORDUN. SENDEN BAŞKASI ONLARI ALAMAZ.

SİZ DELİ MİSİNİZ? ÜZERİMDE HİÇ BİR ŞEY OLMADIĞINI GÖRMÜYOR MUSUNUZ?

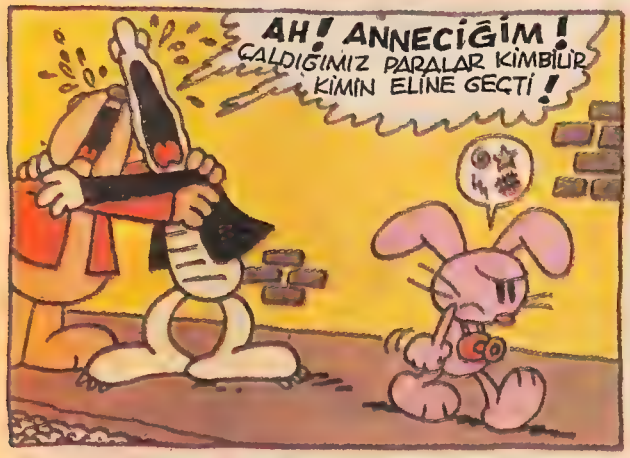
AH! ANNECİĞİM! ÇALDIĞIMIZ PARALAR KİMBİLİR KİMİN ELİNE GEÇTİ!

TERBİYESİZ ADAMLAR!

BENİ ÇALINMIŞ PARAYI ÇALMAKLA SUÇLADILAR - BEN O PARAYI NE YAPAYIM.

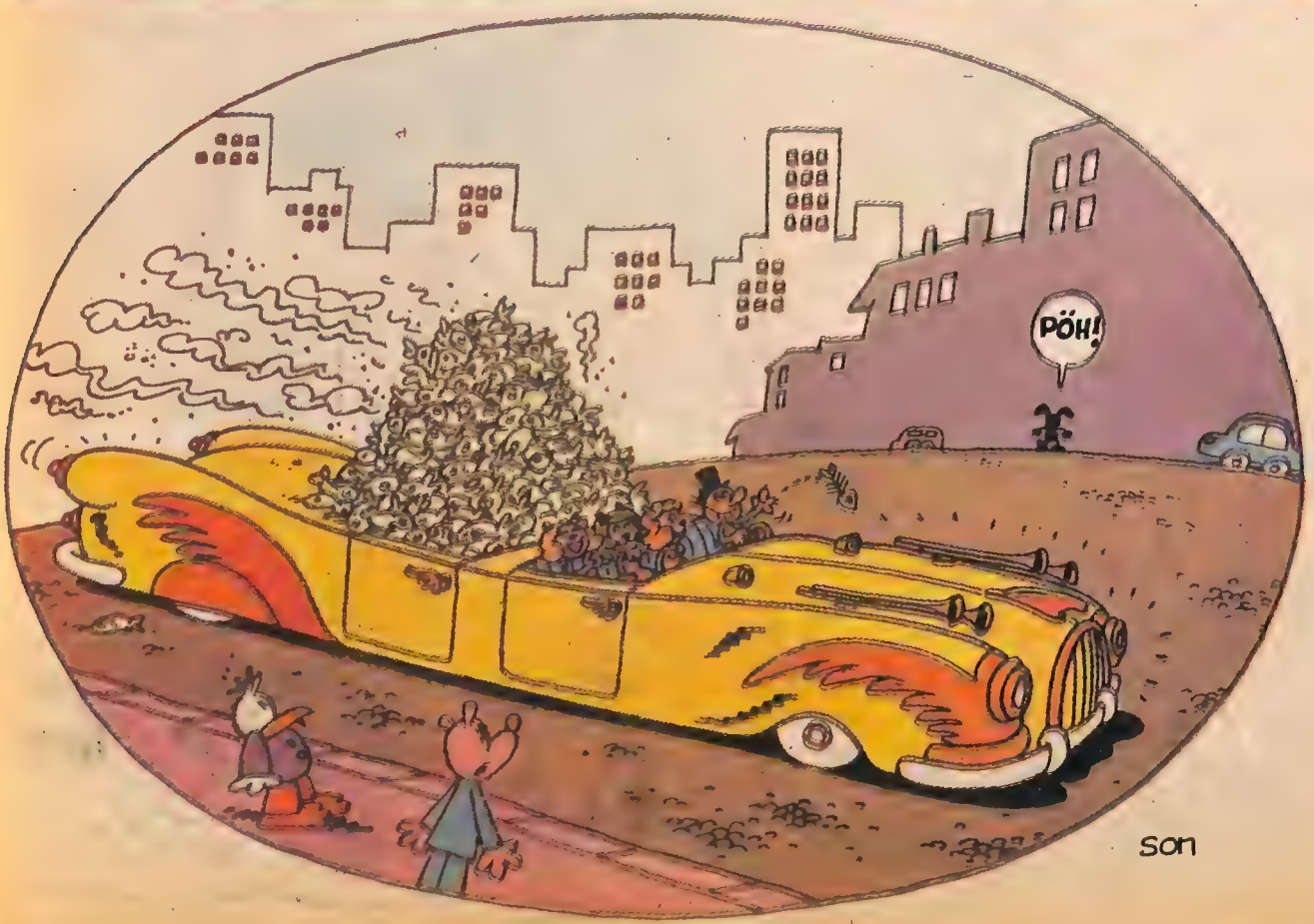
PÖH!

Son

BİLMECE BULMACA

Yukarıdaki 2 resim arasındaki 8 farkı bulabilir misiniz?

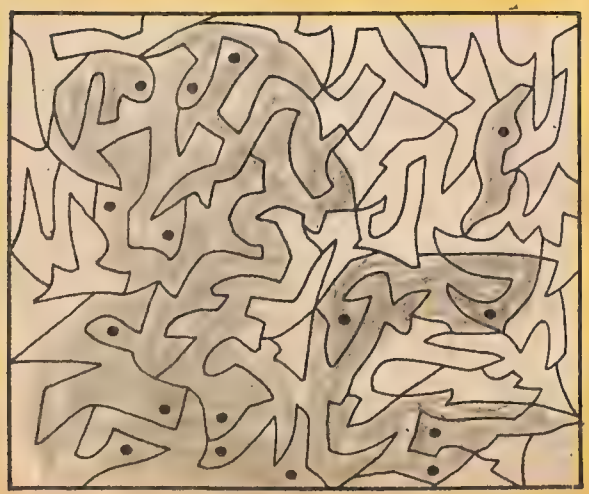

Noktalı yerleri boyayalım bakalım ne çıkacak?

DÖRT KARE

Alt alta sıralanmış olan karelerden son üçünün her birinde, birinci kareden farklı birer nokta vardır. Bu farkları bulabilir misiniz?

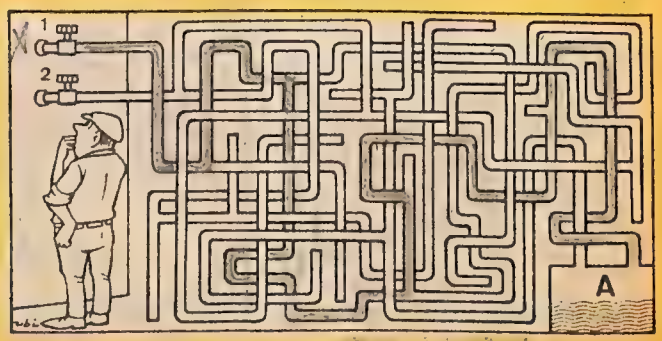

MUSLUKLAR

Ahmet Bey sol taraftaki musluklardan birini açarsa, sağ alt köşede görülen havuz dolacak. Acaba ona yardım edebilir misiniz?

Sol üst köşede görülen kuş, sağ alt köşeye ulaşmak istiyor. Acaba ona yardım edebilir misiniz?

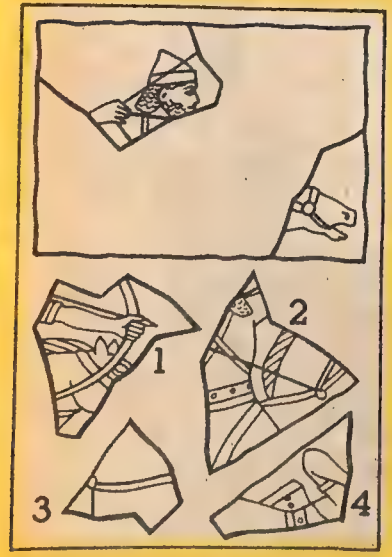

PARÇALAR

Yukarıdaki parçalardan acaba hangilerini kullanalım ki, resim tamamlansın?

DÖRT KARE

Yukarıdaki dört kareden 2, 3 ve 4. karenin herbirinin 1. kareden ayrı ayrı 5 farklı noktası vardır. Bu farklı noktaları bulabilir misiniz

Yanıtlar gelecek sayıda

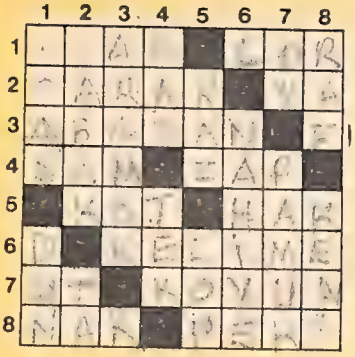

SOLDAN SAĞA: 91) Kiraya verilecek gelir getiren taşınmaz mal - Bir tür peynir. (2) Saçlarımızı düzeltmeye yarayan araç - Bir ünlem. (3) İran'ın Basra Körfezi kıyısında petrol rafinerileriyle ünlü bir kenti. (4) Suriye'nin başkenti - Doğu Anadolu'da bir akarsu. (5) Üst üste konulmuş şeylerin her biri - Yasaların ya da geleneğin gerektirdiği ve kişiye tanıdığı şey. (6) Sözcük. (7) Küçük bitki - Evcil bir hayvan. (8) Bir meyve adı - Olur anlamında bir sözcük.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: (1) Kâğıt ve benzeri şeyleri birbirine iliştirmeye yarayan bir araç - Şimdiki zamana en yakın olan geçmiş. (2) Kabakgillerden, bir çok türleri olan bir bitki ve bunun ürünü - (Tersi) Bir hayvan adı. (3) Yitirilen bir şeyi bulmaya çalışmak. (4) (Tersi) Genişin karşıtı - Eşsiz, biricik. (5) Perdeayaklılardan bir kümes hayvanı - Yumuşak yuvarlak ve iri anlamında bir kelime. (6) Bucak. (7) Rey - Ülkemizde oldukça bol yetişen bir bitki. (8) Üstüne öteberi koymak için duvara ya da bir dolabın içine tutturulmuş geniş, uzun tahta. - (Tersi) Bir hayvan adı.

GEÇEN HAFTANIN YANITLARI

8 FARK: (1) Metrenin ucu. (2) Köpeğin burnu. (3) Adamın saçı. (4) Köpeğin arka ayaklarının dibindeki izler. (5) Masanın üstündeki rulo. (6) Kovanın için. (7) Adamın gömleğinin sol kolu. (8) Masanın yanındaki duvar çizgisi.

FARKLARI BULUN: 1.'de kulübenin yanındaki çit. 2.'de ağacın yaprağı. 3.'de kızın tokası, 4.'de kızın eteği.

VAZOLAR: 3, 5 ve 7.

ÇAPRAZ TOPLAM: Sıra ve sütunların toplamı 21 olacak. Bunun için de birinci sırada 4 ve 1, ikinci sırada 3, üçüncü sırada 6, beşinci sıradaki ilk 5 rakamı ve altıncı sırada 2 rakamı karalanmalı.

OKURDAN OKURA

Bu, sizin sayfanız... Şiirlerinizi, resimlerini, öykülerinizi, kısa yazılarınızı ve kendi fotoğraflarınızı bekliyoruz.

TÜRKİYEM

Dağıyla bayırıyla,
Ne güzeldir TÜRKİYEM.
Şirin ovalarıyla,
Ne güzeldir TÜRKİYEM.
Altında vadisi var,

Gümüşten yaylası var,
Zümrütten kolyesi var,
Ne güzeldir TÜRKİYEM.
Yemşesil ağaçları,
Şeker gibi çiçekleri,

Mis gibi havası var,
Ne güzeldir TÜRKİYEM.
Ülkelerin içinde.
En güzeli TÜRKİYEM.

ÇEVREN GÜNYER

ÇİÇEKLER

Baharın bir dalı
Tane tane yaprakları
Pembeleri, sarıları, morları
Hey küçük kardeş
Koparma o güzel şeyi
Bu bir çiçek
Güzel sümbülleriyle
Karanfiliyle sayısız çiçeklerle
Süsler bahçemizin köşelerini
Sev mor menekşelerini
Annene ver gönlünü al
Anneni çiçeklerle sevindir
Çiçeklerde anne gibidir.
Çiçeği kırarsan annen kırılmış gibidir.

A.İHSAN BİLGİN

Resim: CELAL PEKDEMİR

ELELE VERELİM

Elele verelim kardeşliğe gidelim,
Elele verelim engelleri aşalım
Elele verelim yolları aşalım,
Elele verelim dağları aşalım,
Elele verelim düşmanlığı tüketelim,
Elele verelim kardeş kavgasını yokedelim,
Elele verelim dostluğa yönelelim,
Elele verelim kötülükleri engelleyelim,

ABDÜL KADİR ÖZGÜVEN

YAZ

Gölgesinde bir ağacın
Oturmak otların üzerinde
Seyretmek uçan kuşları
Açan çiçekleri
Yorgunluk gidermek
Düşüncelere dalmak
Yakan güneşte kaçmak
Oturmak, gölgesinde
bir ağacın

YUSUF Ş. FAKIOĞLU

"TİMUR"

Timur öyle bir çocuk ki,
Kelimelere sığmıyor,
Yaramazlığı pek yok,
İnsanı deli ediyor.

Ama yinede iyidir,
O masum yüzü yok mu,
İnsan ona kıyamıyor,
O sevimli hali yok mu,

Bazen çok cevap veriyor,
Çoğu zaman uysal biri.
Ailece seviliyor,
Bunu bildiği belli.

TİMUR BOYAR

ZEYTİN DALI

Zeytin dalda acıdır
Topla küpte tatlıdır
Toplamazsan küplere

Küpler boş boş dolanır
Küpün dipleri tutmuş
Horoz ibiği yutmuş

Zeytin dalı bükülmüş
Kaldıranı yok hiç
Yazık günah değilmi

Ölsün güzelim zeytin
Köylünün sofrasında
Gülerdi hep ihsana

Sanki konuşur gibi
Beni yeyin hep yeyin
Beni bilmeyenlere
Çok çok iyi anlatın.

NURTEN SARIKAYA

TABİAT

Ne güzeldir tabiat,
Renk renk çiçekler,
Çeşit çeşit kelebekler,

Tabiatı canlandırıyorlar,
Kuşlar cıvıl cıvıl öterler,
Sanki şarkı söylerler,
Oyunumuza neşe katarlar,
Benim güzel tabiatım.

ERDAL OPAK

OLSAM

Bir kuş olsam uçsam
Bir arı olsam uçsam
Onların derdi çoktur
Ben de onlardam olsam

Kuşlar dünyayı gözler
Arıları çiçekleri
Kuşlar bize uğurludur
Arılar bize durgundur.

EDİZ BİLGİN

ORMAN

Güzelliğine doyum olmaz;
Ormansız yer olmaz,
Selden, Erozyondan korur.
Oksijeni eksiltmez.
Orman olmasa
Kalırız odunsuz
Deftersiz kitapsız
Yuvasız olurlar insanlar.

Sevelim ormanı
Kıymetini bilelim
Ona iyi bakalım
Ormansız yer olmaz

ZARİFE KİRALAYICIOĞLU

ÖĞRETMENİM

Bana anne oldun sen,
Çalıştın dinlenmeden,
Öğrettin Alfabeyi,
Gece gündüz demeden
Her şeyden çok severim
Sevgili öğretmenim.

Bugün girdim sınıfa,
Görmedim seni ben,
Anlamıştım gerçeği,
Gözlerim doldu birden,
Öğrendiğime göre,
Tayin olmuşsun başka şehire,
Canım benim herşeyim,
Sevgili öğretmenim.

CANAN YAMAN

MEKTUP ARKADAŞI

Türkiye'nin her yöresinden yeni arkadaşlar edinmek ister misiniz? Bize adınızı, adresinizi, nelerle ilgilendiğinizi kısaca yazın. Bu köşede yayımlayalım...

● **GÜLSEVEN ATÇI: 13 yaşında, ortaokul ikinci sınıfta okuyorum. Şiir yazmaktan, seyahatten, müzikten, spordan, ve okumaktan hoşlanırım. Ayrıca kartpostal ve davetiye biriktiririm. Yaşıtım İzmirli ya da Ankara'lı arkadaşlarla yazışmak istiyorum. Adres: Çankaya Mah. 159. Sok. No: MERSİN**

● **MURAT PEÇENEK: Yaşım 12. Yabancı para, eski Türk paraları ve pul biriktiririm. Boş zamanlarımı gezerek ve kitap okuyarak değerlendiririm. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum. Adres: Aktaş Mah. Seyit Efendi Sok. No: 29 BOLU**

● **GÖKSEL KARACAN: Yaşım 13. Ortaokul öğrencisiyim. Müzik dinlemeyi, basketbol oynamayı, ve bisiklete binmeyi severim. Yaşıtım arkadaşlarla yazışmak istiyorum. Adres: 17 Eylül Mah. 40 Merdiven Sok. No: 42/8 BANDIRMA**

● **MURAT ERTEN: Yaşım 11. Pul biriktiririm. Basketbol oynamayı ve bisiklete binmeyi çok severim. Dergi okurlarıyla yazışmak istiyorum. Adres: Krutuluş Cad. No: 28 AFYON**

● **BEKİR SITKI TALAS: Yaşım 12. Futbol oynamayı, bisiklete binmeyi, sevirim. Kartpostal ve pul biriktiririm. Milliyet Çocuk okurları bana yazarsa sevirinim. Adres: 2. İstasyon Cad. Şehit Albay Sok. No: 4 KARAMAN**

● **ÖZCAN ÖZTÜRK: Yaşım 14. Yüzmeyi, futbol oynamayı kitap okumayı sevirim. Yazışmak istiyorum. Adres: Kartal Diş Protez Laboratuarı 23 Nisan Cad. Özcin Sok. No: 6/2 Kartal/İSTANBUL**

● **ZEYYAT ŞAHİN: Yaşım 16. Boş zamanlarımda kitap okumayı, müzik dinlemeyi çok severim. Şiir yazarım. En sevdiğim spor dalı futboldur. Ayrıca çiçek yetiştirmeyi de çok severim. Türkiye'nin her yöresinden arkadaşlarla yazışmak istiyorum. Adres: Gazipaşa Lisesi Gazipaşa/ANTALYA**

● **MUSTAFA SERÇE: Yaşım 15. Kitap okumayı, müzik dinlemeyi, spor yapmayı, pul ve kart biriktirmeyi severim. Yaşıtım olan arkadaşlarla yazışmak istiyorum. Adres: P.T.T. Cad. İtfaye Sok. No2/F Nizip-G.ANTEP**

● **MEHMET ERTAN: Yaşım 13. Pul ve yabancı para biriktiririm. Kitap okumayı, bisiklete binmeyi ve müzik dinlemeyi severim. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum. Adres: Cumhuriyet Mah. Atatürk Cad. No: 33 Ortaklar-AYDIN**

● **İLHAN SEİS: Yaşım 7. Kitap okumayı, spor yapmayı, çok severim. Çok güzel resim yaparım. Yazışmak istiyorum. Adres: Karaelmas Mah. 88 Evler 9. Blok Daire: 4 ZONGULDAK**

● **HAKAN ERDEM: Yaşım 12. Ortaokul öğrencisiyim. Bisiklete binmeyi, koleksiyon yapmayı, futbol oynamayı, seviyorum. Galatasaraylıyım. Yazışmak istiyorum. Adres: Orman İşletme Müdürlüğü AFYON**

● **HALİT TEPE: Yaşım 15. Boş zamanlarımda kitap okumayı, spor yapmayı, ve çalışmayı çok severim. Dergi okurlarıyla yazışmak istiyorum. Adres: Mithatpaşa Cad. Sabuncular Sok. No: 14 Salihli-MANİSA**

CEVAT KURTULUŞ

UFAKLIK

ERCAN AKYOL

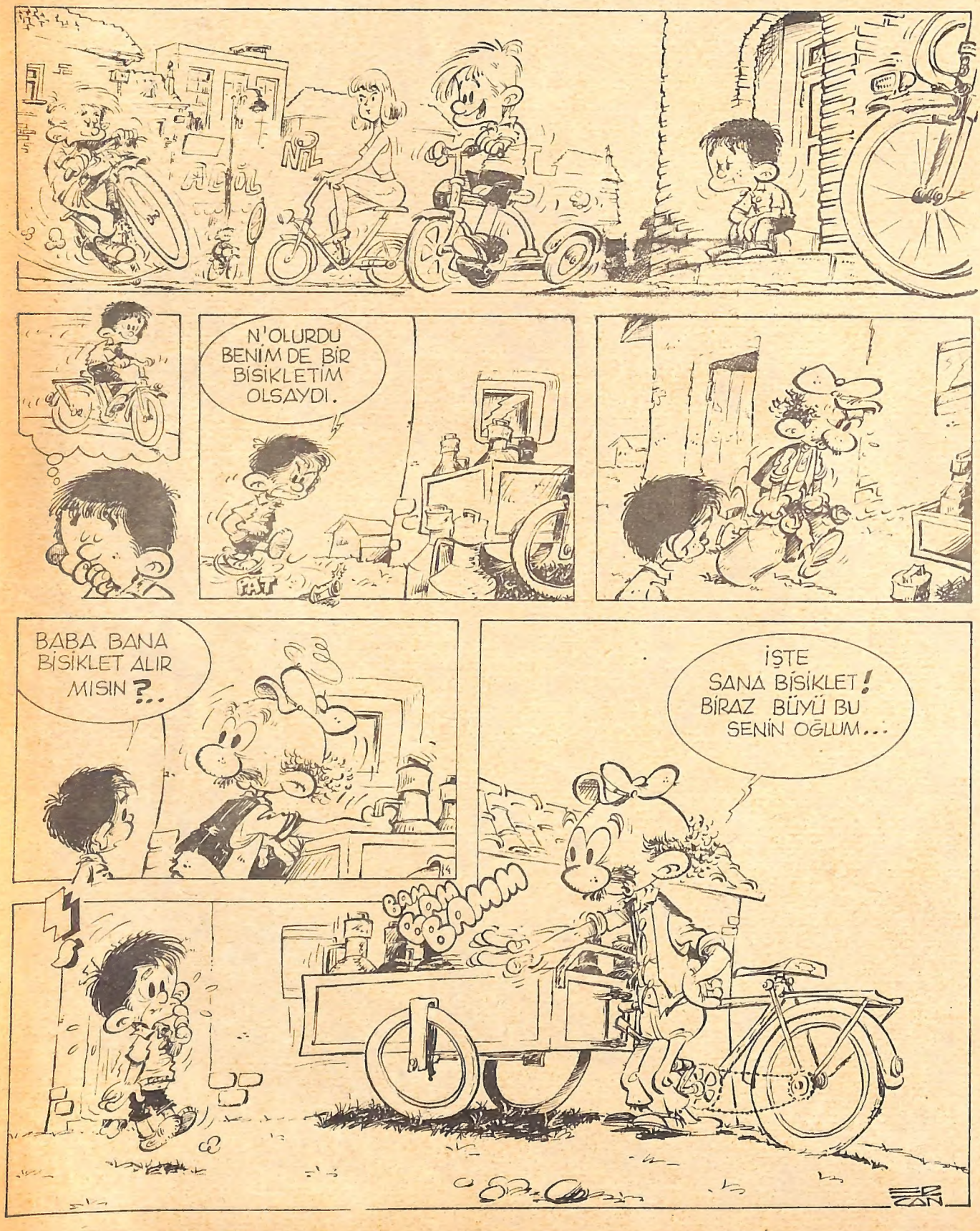

Tüm yurtta tam 44 sinemada.

Her yıl olduğu gibi yepyeni Miki'ler,
kahkaha dolu müzikaller, ilginç belgeseller başlıyor.

Hafta sonlarını
Pamukbank Çocuk Sineması'nda değerlendirin.
Üstelik parasız!

Koşun!.. Pamukbank Çocuk Sineması başlıyor.

Pamukbank Çocuk Sineması başlıyoooor!

Pamukbank Çocuk Sineması Ekim/1980 programı

İLİ-İLÇESİ	SİNEMA	GÖSTERİ TARİHLERİ
İstanbul	GAZİ	11, 12, 18, 19, 25, 26
Şişli	MISTIK	11, 12, 18, 19, 25, 26
Beşiktaş	SİNEMA 74	11, 12, 18, 19, 25, 26
Bakırköy	YILDIZ	11, 12, 18, 25
Aksaray	SÜREYYA	11, 12, 18, 25
Kadıköy	SUNAR	11, 12, 18, 25
Üsküdar		
Ankara	AKÜN	12, 19, 26
Kavaklıdere		
İzmir	İZMİR	11, 12, 18, 19, 25, 26
Alsancak	ÜLKÜ	11, 12, 18, 19, 25, 26
Gültepe		
Adana	ARI	12, 19, 26
Atatürk Cad.	KAMER	11, 12, 18, 25
Mersin	YAZICIOĞLU	12, 19, 26
Bursa	OPERA	12, 19, 26
Antalya		11, 12
Bebeseki		18, 19
Lüleburgaz		

İLİ-İLÇESİ	SİNEMA	GÖSTERİ TARİHLERİ
Çorlu		25, 26
Zonguldak		11, 12
Bartın		18, 19
Ereğli		25, 26
Bolu		11, 12
Devrek		18, 19
Karabük		25, 26
Bafra		11, 12
Samsun		18, 19
Ordu		25, 26
Erzurum		11, 12
Erzincan		18, 19
Sivas		25, 26
Urfa		11, 12
Mardin		18, 19

İLİ-İLÇESİ	SİNEMA	GÖSTERİ TARİHLERİ
Van		25, 26
İmamoğlu		11, 12
Tarsus		18, 19
Erdemli		25, 26
Nevşehir		11, 12
Konya		18, 19, 25, 26
Akşehir		11, 12, 18, 19
Afyon		25, 26
Uşak		11, 12
Denizli		18, 19
Nazilli		25, 26
Turgutlu		11, 12
Manisa		18, 19
Akhisar		25, 26

Ücretsiz davetiyelerinizi, programda belirtilen il ve ilçelerdeki tüm Pamukbank Şubelerinden alabilirsiniz.

PAMUKBANK
"iyi bankadır"